ឧត្តមប្រឹជា **ចាប ពិន**

ឱគេកាយ

ព.ស. ២៤៩៤ - គ.ស. ១៩៥២

ចម្លងតាមច្បាប់ដើម

ព.ស. ២៥៥៥ - គ.ស. ២០១២

ក្រុងម៉ុងរអាល - កេបិក - កាណាដា

សម្រាប់ជាធម្មទាន

ឧគរកាយ

គតិធម៌ ធៀប គតិលោក

រៀបរៀងដោយ

ឧត្តមប្រីជា **ចាប ពិន** និពន្ធបណ្ឌិត

អតីតអ្នកនិពន្ធតែងសេចក្ដី និងអធិបតីក្រុមជំនុំទំនៀមទម្លាប់ស្រុកខ្មែរ
នៅវិជ្ជាឋានពុទ្ធសាសនបណ្ឌិត ក្រសួងធម្មការ

ព.ស. ២៤៩៤ - គ.ស. ១៩៥២

*ចម្លងតាមច្បាប់ដើមដោយខ្ញុំព្រះករុណា ខ្ញុំបាទ **ទ៉ាត តិរក្ស**

ព.ស. ២៥៥៥ - គ.ស. ២០១២

ក្រុងម៉ុងរេអាល - កេបិក - កាណាដា

សៀវភៅចាស់ដែលបានចម្លងជាថ្មី ៖

១. ស្នាព្រះហស្តក្រោយបង្អស់នៃសម្តេចព្រះមហាសុមេធាធិបតី **ជួន ណាត**

២. ធម៌នមស្ការព្រះរតនត្រ័យ ពិស្តារ - សង្ខេប

៣. ប្រស្នា គិហិប្រតិបត្តិពិស្តារ (ឈឹម ទូច, សុង ស៊ីវ)

៤. ប្រជុំនានាធម៌សង្វេគ (ជ័យ ម៉ៃ)

៥. អានាបានស្សតិកម្មដ្ឋាន វិបស្សនាបញ្ហាធម្មបរិយាយ (គង់ ឌឹប)

៦. ធម្មនិយាម ៣០ និងកំណាព្យផ្សេង ៗ (ប៊ុត សាវង្ស, ព្រះភិក្ខុ សាន សុជា)

៧. ជីវិតកថា (មុិញ សារ៉ាន)

៨. ធម្មប្រទីប (ប្រជុំកងធម៌ យិន វន់)

៩. រឿង ព្រះភិក្ខុពនេចរ (ឱម ណាគ្រី)

១០. ច្បាប់គោរពមាតាបិតា (អ៊ូ ចុង)

១១. នត្ថិធម្មាធិប្បាយ (ព្រះបិដកធម្ម អ៊ុំ ស៊ុម)

១២. ត្រៃកូដធម៌ (សុង ស៊ីវ)

១៣. ឱវាទបាតិមោក្ខ (ចាប ពិន)

ពាក្យប្រារព្ធ

សៀវភៅ “ **នគរភាយ** ” *ត្រូវបានរៀបរៀងឡើងដោយលោក* ឧត្តមប្រឹជ្ញា **ចាប ពិន** និពន្ធបណ្ឌិត *តាមលំអានសាស្ត្រាស្លឹករឹតបុរាណតាំងពីមុនសតវត្សទី ២០ មកម៉្លេះ (ព.ស. ២៤៩៤ ត្រូវនឹងគ.ស. ១៩៥២) ។*

ឧបាសក **ម៉ុញ្ញ សាវ៉ាន** *លោកយល់ថា គឺជាស្នាដៃដ៏វិសេសមួយក្នុងវិស័យព្រះពុទ្ធសាសនា ដែលជួយអប់រំបន្ទំនិស្ស័យសត្វ ឲ្យដឹងសេចក្ដីពិតអំពីកាយនិងចិត្ត ឲ្យស្គាល់ច្បាស់នូវទោសនៃ* **ជាតិ ជរា ព្យាធិ មរណៈ** *ដែលនាំឲ្យសត្វលោកហែលវិលវល់នៅក្នុងសមុទ្រនៃវដ្ដសង្សារនេះផង លោកក៏បានពិគ្រោះនឹងខ្ញុំព្រះករុណា ខ្ញុំបាទ គឺដើម្បីធ្វើឲ្យសៀវភៅ* “ **នគរភាយ** ” *នេះនៅមានព្រលឹង មានជីវិតរស់ឡើងវិញ (ដោយស្នាមគំនូសនៃអត្ថបទនេះត្រូវបានគេបោះពុម្ព ជាច្រើនលើកច្រើនសា កន្លងមកអស់រយៈពេលយូរមានការរលុបពិបាកដល់ការអានផង) ជាកេរ្តិ៍ដំណែលវែងឆ្ងាយទៅក្នុងពេលអនាគតផង ខ្ញុំព្រះករុណា ខ្ញុំបាទ ក៏ព្យាយាមសរសេរចម្លងឡើងវិញឲ្យសមតាមបំណងលោក* ឧត្តមប្រឹជ្ញា **ចាប ពិន** *ផងដែលលោក*

*ចង់ឲ្យចម្លងសៀវភៅរឿង " **នគរភាយ** " នេះ ជាការតអាយុព្រះពុទ្ធសាសនា ។*

*ខ្ញុំបាទ សូមលើកហត្ថទាំងទ្វេ លំអោនកាយ វាចាចិត្តគោរពដល់លោកដែល ជាអ្នកប្រាជ្ញ ជាបណ្ឌិត ដែលជាម្ចាស់សៀវភៅ " **នគរភាយ** " នេះ សូមលោកអនុញ្ញាតដល់ខ្ញុំដើម្បីសរសេរចម្លង និងរៀបរៀងនូវសៀវភៅ " **នគរភាយ** " របស់លោកសាជាថ្មីឡើងវិញ ។*

ក្នុងការចម្លងឡើងវិញនេះ ខ្ញុំព្រះករុណា ខ្ញុំបាទ បានរៀបរៀងទំព័រជាថ្មីព្រមទាំងបានកែអក្ខរាវិរុទ្ធខ្លះផង ដោយយោងទៅតាមវចនានុក្រមខ្មែរ (២០០៨) ដែលជាស្នាព្រះហស្តរបស់សម្តេចព្រះសង្ឃរាជ **ជួន ណាត** *ជោតញ្ញាណោ ប៉ុន្តែខ្លឹមសារនិងសំនួនវោហាររបស់អ្នកនិពន្ធនៅរក្សាទុកដូចដើម ។*

*សូមឧទ្ទិសស្នាដៃថ្មីនៃសៀវភៅរឿង " **នគរភាយ** " នេះ ថ្វាយ ប្រគេន ជូនដល់ ៖*

❖ **សម្តេចព្រះសង្ឃរាជ ជួន ណាត ជោតញ្ញាណោ**
ប.អ.ស - អ.ម.វ[១]

❖ លោកឧត្តមប្រឹជា **ចាប ពិន** និពន្ធបណ្ឌិត

ដែលលោកបានបន្សល់ទុកនៅមរតកអក្សរសាស្ត្រសម្រាប់កូនចៅ ខ្មែរជំនាន់ក្រោយ ។ សូមព្រះអង្គ លោក ទទួលជ្រាបគោលបំណងល្អរបស់ខ្ញុំព្រះករុណា ខ្ញុំបាទ ហើយអនុមោទនា និងបានសោយសុខតាមសមគួរដល់ គតិភពកុំបីឃ្លៀងឃ្លាតឡើយ ។

ទន្ទឹមនេះដែរ ខ្ញុំព្រះករុណា, ខ្ញុំ សូមទានមេត្តាខន្តីអភ័យទោសរាល់កំហុសឆ្គង ដែលកើតឡើងដោយ " **អវិជ្ជា** *" គ្រប សង្កត់ខ្ញុំ ឲ្យភ្លាំងភ្លាត់ដោយប្រការណាសូមទានព្រះករុណាម្ចាស់ ព្រមទាំងលោក-អ្នកអានទាំងឡាយមេត្តាអនុគ្រោះ ហើយជួយ ជួសជុល កែ បំពេញចែកជូនដល់ខ្ញុំព្រះករុណា ខ្ញុំបាទ ផង ដើម្បីជាកិច្ចអនុគ្រោះចំពោះព្រះពុទ្ធសាសនាតរៀងទៅ ។*

ដោយអំណាចកុសលចិត្តជ្រះថ្លា ក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនា បានផ្តល់ជា ពលានុភាព ឲ្យយើងខ្ញុំព្រះករុណា យើងខ្ញុំ ស្រុះស្រួលមូលមតិគ្នា បរិច្ចាគបច្ច័យ តាមកម្លាំងសទ្ធា សង្វាត ខិតខំរៀបចំចាត់ចែង បោះពុម្ពជាសៀវភៅថ្មីនេះឡើងវិញ ដើម្បីប្រគេន ចែកជូនជាធម្មទាន សូមអំណាចផលានិសង្ស នៃអាមិសទាន និងធម្មទាននេះ ជួយឧបត្ថម្ភដល់ពួកសត្វ

ទាំងឡាយ ក្នុងចតុឳិយាជលាលោកទាំងអស់ បានទទួលឥដ្ឋ-មនុញ្ញផលគ្រប់ ៗ គ្នា ព្រមទាំងមានប្រាជ្ញាថ្វាគំនិត បដិបត្តិព្រះធម៌បានសម្រេចមគ្គផល ដល់ទីបំផុតទុក្ខកុំបីខានឡើយ ។

សូមអនុមោទនា !!!

ក្រុងម៉ុងរេអាល , ថ្ងៃ ៤ ᧱ ៦ ឆ្នាំថោះត្រីស័ក ព.ស. ២៥៥៥[១]
ត្រូវនឹងថ្ងៃ ពុធ ទី ១៨ ខែ ឧសភា គ.ស. ២០១១

មុិញ សាវ៉ាន
វ៉ាត ភិរក្ស

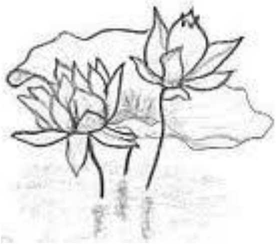

---

(១) អានថា បណ្ឌិតអក្សរសាស្ត្រ - អភិធជមហារដ្ឋគុរុ (អ:ភិធ:ជ: ម:ហារ័ត-ប:គុរុ)
(២) អានថា ថ្ងៃពុធ ១ រោច ខែពិសាខ ឆ្នាំថោះត្រីស័ក ព.ស.២៥៥៥

សំនាំដើម

(លើកទី ៦)

រឿង **នគរភាយ** *នេះ បានបោះពុម្ពលើកទី ១ នៅ គ.ស. ១៩៥២ , លើកទី ២ នៅ គ.ស. ១៩៥៣ , លើកទី ៣ នៅ គ.ស. ១៩៥៧ , លើកទី ៤ នៅ គ.ស. ១៩៥៨ , លើកទី ៥ នៅ គ.ស. ១៩៦២ តែមិនជួនល្មមតាមសេចក្ដីត្រូវការរបស់សាធុជននៅឡើយ ។*

ដោយមានលោក-អ្នកត្រូវការសួររកច្រើនពេក ទើបបោះពុម្ពលើកទី ៦ នេះឡើងទៀត ដោយតម្កល់សេចក្ដីតាមច្បាប់ដើម ។

១៤ មីនា ១៩៧២

ចាប ពិន

លំនាំដើម

(លើកទី ១)

រឿង **នគរភាយ** *នេះ ជាគតិធម៌ ធៀប គតិលោក ដោយយកចិត្តចេតសិក ជានាមធម៌ (ធម្មាធិដ្ឋាន) មកតែង ជារូបធម៌ (បុគ្គលាធិដ្ឋាន) សន្មតជាស្រុក នគរ ស្តេច មន្ត្រី អាមាត្រ យោធាទាហាន ឲ្យមានសេចក្តីទាក់ទងគ្នា ជារឿងនិទានហូរហែ គឺធ្វើធម៌ជ្រៅឲ្យរាក់ ធម៌ក្រឲ្យងាយ ។*

រឿងនេះ ខ្ញុំរៀបរៀង តាមលំអានសាស្ត្រាស្លឹករឹត បុរាណដែលឥតមាននាមលោកអ្នកតែង មានសេចក្តីវែង ៗ ឲ្យជានិទានខ្លី ៗ ដោយសេចក្តីអនុគ្រោះដល់កុលបុត្រអ្នកសិក្សា សូម្បីជាកុមារក៏ឲ្យអានមើលស្តាប់ឆាប់ចូលចិត្ត សេចក្តីបាន ។

ពុទ្ធសាសនិកជនអ្នកបុណ្យអ្នកទាន គួរតែមានរឿង **នគរភាយ** *នេះ ទុកជាអារ្យទ្រព្យរបស់ខ្លួន សម្រាប់អានមើលផ្ទាល់ខ្លួន ឬ ឲ្យគេអានឲ្យស្តាប់ ឬ ក៏និមន្តធម្មកថិកទេសនា ក្នុងថ្ងៃសីល ឬ ពេលទំនេរ ឬក៏វេលាជរាពាធ ។*

បើបានចារចម្លងដាក់ស៊ឹករឹត សម្រាប់និមន្តធម្មកថិក ទេសនាក្នុងទីប្រជុំបុណ្យទាន ក៏រឹតតែគាប់ប្រសើរណាស់ ជាការតអាយុព្រះពុទ្ធសាសនា ញុាំងបសាទ - សង្វេគ - សុចរិត ជាហេតុនៃបុណ្យកុសលដែលអាចផ្តល់សេចក្តីសុខ ចម្រើនក្នុងលោកនេះ លោកខាងមុខ និងញុាំងបច្ច័យនៃ ព្រះនិព្វាន ឲ្យកើតមានដល់ពុទ្ធបរិស័ទក្នុងអនាគតជា អនេកតទៅ ។

សូមសិរីសួស្តីកើតមានដល់លោក-អ្នកអាន

និង អ្នកស្តាប់ទាំងឡាយ !

ថ្ងៃទី ១ មករា ព.ស. ២៥៩៥ - គ.ស. ១៩៥២

ចាប ពិន

រូបនេះ ជាប្រស្នាឲ្យគិត ពិចារណាអំពីសង្ខារប្រែប្រួល

អនិច្ចា : សង្ខារ មិនទៀងគ្រប់មុខ; **ទុក្ខា** : មានទុក្ខច្រើនពន់ប្រមាណ;

អនត្តា : សូន្យសោះ មិនមែនប្រាណ; **និព្វាន** : ទើបបានបរមសុខ ។

នគរកាយ

គតិធម៌ ធៀប គតិលោក

នមត្ថុ រតនត្តយស្ស

សូមនមស្ការចំពោះព្រះរតនត្រ័យ, ហើយសូមសំដែងនូវ ធម្មកថា ជាគតិធម៌ ធៀប គតិលោក ដូចតទៅនេះ ៖

ឯកោ រាជា ចិត្តំ នាម នគរកាយេ រជ្ជំ ការេសិ ។ តស្ស អគ្គមហេសី អវិជ្ជា ទេវី នាម , បិតា មោហោ នាម , មាតា លោភទេវី នាម ។

សាធុសប្បុរសទាំងឡាយ !

ក្នុងនិរន្តរកាល, មានព្រះរាជាមួយព្រះអង្គ ទ្រង់ព្រះនាមព្រះបាទ **ចិត្តរាជ** *ជាបរមក្សត្រគ្រងរាជសម្បត្តិ ក្នុងព្រះនគរមួយឈ្មោះ* **នគរកាយ** *។ ព្រះរាជាអង្គនោះ មានព្រះអគ្គមហេសី ទ្រង់ព្រះនាមព្រះនាង* **អវិជ្ជាទេវី** *ជាទីគាប់ព្រះទ័យ ជាងព្រះស្នំទាំងពួង, ព្រះបិតា ទ្រង់ព្រះនាមព្រះបាទ* **មោហរាជ**, *ព្រះមាតា ទ្រង់ព្រះនាម* **លោភទេវី** ។

នគរកាយ *នោះ មានទ្វារ ៩ គឺ ៖*

- **ចក្ខុទ្វារ** (*ទ្វារភ្នែក*) ២ ;
- **សោតទ្វារ** (*ទ្វារត្រចៀក*) ២ ;
- **ឃានទ្វារ** (*ទ្វារច្រមុះ*) ២ ;
- **ជិវ្ហាទ្វារ** (*ទ្វារមាត់*) ១ ;
- **បស្សាវទ្វារ** (*ទ្វារតូច*) ១ ;
- **ឧច្ចារទ្វារ** (*ទ្វារធំ*) ១ ។

មានប្រាង្គប្រាសាទ ៥ គឺ ៖

១. **ចក្ខុប្រាសាទ** [១] *ជាព្រះទីនាំងសម្រាប់ព្រះមហាក្សត្រទ្រង់ទតល្បែង របាំទាំងពួង ;*

២. **សោតប្រាសាទ** *ជាព្រះទីនាំងសម្រាប់ព្រះមហាក្សត្រទ្រង់ព្រះសណ្ដាប់ សូរស័ព្ទតូរ្យតន្ត្រីទាំងពួង ;*

៣. **ឃានប្រាសាទ** *ជាព្រះទីនាំងសម្រាប់ព្រះមហាក្សត្រទ្រង់ព្រះសុគន្ធរស ;*

(១). ត្រង់បទនេះ ក្នុងអភិធម្មត្ថសង្គហៈ ថា " ចក្ខុបសាទ " ។ បានជាក្នុងទីនេះថា ចក្ខុប្រាសាទ ព្រោះជាគតិធម៌ ធៀប គតិលោក ។

៤. **ជីវ្ហាប្រាសាទ** *ជាព្រះទីនាំងសម្រាប់ព្រះមហាក្សត្រទ្រង់សោយព្រះសុទ្ធាភោជនាហារដ៏មានឱជារស ;*

៥. **កាយប្រាសាទ** *ជាព្រះទីនាំងសម្រាប់ព្រះមហាក្សត្រទ្រង់គ្រឿងអលង្ការទាំងពួង មានគ្រឿងបញ្ចកកុដកណ្ឋ ជាគ្រឿងសម្រាប់រាជ្យជាដើម ។*

ព្រះបាទ **ចិត្តរាជ** *ព្រះអង្គមានមហាតលិក ៧ នាក់ ដែលទ្រង់តាំងទុកក្នុងឋានន្តរសក្តិទីហ្មឺន មានមុខងារផ្សេង ៗ គ្នា សម្រាប់ជារាជបម្រើតាមពេលដែលទ្រង់ត្រូវការ គឺ ៖*

១. **ហ្មឺនផស្សោ**[១] *ជាអ្នកចាប់កាន់ព្រះអង្គ ;*

២. **ហ្មឺនសញ្ញា** *ជាអ្នកសំគាល់កិច្ចការទាំងពួង, ព្រះរាជាតែងទ្រង់ប្រើឲ្យកត់សំគាល់ ;*

៣. **ហ្មឺនវេទនា** *ជាអ្នកណែនាំព្រះមហាក្សត្រឲ្យសោយអារម្មណ៍ផ្សេង ៗ មានសុខជាដើម ;*

៤. **ហ្មឺនចេតនា** *ជាអ្នកចាំទទួលព្រះរាជឱង្ការក្នុងកាលដែលព្រះរាជាត្រូវការប្រើទៅកាន់ទីណា ក៏ទៅបាន*

---

(១) ចេតសិកទាំង ៧ នេះ ក្នុងអភិធម្មត្ថសង្គហៈ ហៅថាសព្វសាធារណចេតសិក ។

ដោយរហ័ស ;

៥. **ហ្វ៊ីនឯកគ្គតា** ជាអ្នកស្លូតត្រង់ , ព្រះរាជាទ្រង់ទុកព្រះទ័យជឿយកពាក្យ ;

៦. **ហ្វ៊ីនមនសិករោ** ជាអ្នកយកចិត្តទុកដាក់នូវកិច្ចការផ្សេង ៗ ដែលព្រះរាជាទ្រង់ប្រើ ;

៧. **ហ្វ៊ីនជីវិតិន្ទ្រិយ** ជាអ្នកជួយផ្គត់ផ្គង់ព្រះជន្មព្រះរាជាឲ្យមានព្រះជីវភាព ។

ព្រះបាទ **ចិត្តរាជ** ព្រះអង្គមានបុរោហិត ៣ រូប ទ្រង់តាំងទុកក្នុងឋានន្តរសក្តិជារាជគ្រូ សម្រាប់ណែនាំព្រះអង្គក្នុងព្រះរាជពិធីផ្សេង ៗ តាមដែលទ្រង់ត្រូវការ គឺ៖

១. **រាជគ្រូវិតក្កោ**[១] ជាអ្នកណែនាំព្រះរាជាឲ្យត្រិះរិះនូវកិច្ចការផ្សេង ៗ ;

២. **រាជគ្រូវិចារោ** ជាអ្នកណែនាំព្រះរាជាឲ្យពិចារណានូវកិច្ចការផ្សេង ៗ ;

៣. **រាជគ្រូអធិមោក្ខោ**[១] ជាអ្នកណែនាំព្រះរាជាឲ្យ

(១) ចេតសិកពួកនេះ ក្នុងអភិធម្មត្ថសង្គហៈ ហៅថាបកិណ្ណកចេតសិក ។

មានព្រះទ័យតាំងស៊ប់ក្នុងកិច្ចការផ្សេង ៗ ។

ព្រះបាទ **ចិត្តរាជ** *ព្រះអង្គមានព្រះឥសី ៣ រូបដ៏ប្រកបដោយ* **អភិញ្ញា** *និង* **សមាបត្តិ** *ព្រះអង្គទ្រង់តាំងទុកក្នុងឋានន្តរសក្តិជាអ្នកពន្យល់ព្រះអង្គ គឺ៖*

១. **ព្រះបីតិ** [១] *ជាអ្នកពន្យល់ព្រះរាជាឲ្យមានព្រះអំណរដ៏ត្រជាក់ជ្រួតជ្រាបផ្សព្វផ្សាយក្នុងអារម្មណ៍ផ្សេង ៗ ;*

២. **ព្រះឆន្ទោ** *ជាអ្នកពន្យល់ព្រះរាជាឲ្យមានព្រះទ័យស្រឡាញ់នូវកិច្ចការទាំងពួង ;*

៣. **ព្រះវិរិយោ** *ជាអ្នកពន្យល់ព្រះរាជាឲ្យមានព្រះទ័យព្យាយាមក្នុងកិច្ចការផ្សេង ៗ ។*

មិនតែប៉ុណ្ណោះ ព្រះបាទ **ចិត្តរាជ** *ព្រះអង្គមានព្រះភិក្ខុ ៣ រូប ទ្រង់តាំងទុកក្នុងសមណសក្តិជាព្រះជីតុនសម្រាប់ជួយរំលឹកព្រះអង្គ គឺ៖*

១. **ព្រះអនិច្ចំ** *ជាអ្នករំឭកព្រះរាជា ឲ្យនឹកឃើញសេចក្តីមិនទៀងរបស់សង្ខារ ;*

---

(១) ចេតសិកពួកនេះ ក្នុងអភិធម្មត្ថសង្គហៈ ហៅថាបកិណ្ណកចេតសិក ។

២. **ព្រះទុក្ខំ** *ជាអ្នករំឭកព្រះរាជា ឲ្យទឹកឃើញសេចក្ដីទុក្ខរបស់សង្ខារ ;*

៣. **ព្រះអនត្តា** *ជាអ្នករំឭកព្រះរាជា ឲ្យទឹកឃើញសេចក្ដីមិនមានខ្លឹមសាររបស់សង្ខារ ។*

ព្រះជីតុនទាំង ៣ រូបនេះ តែងរំឭកធម៌អាថ៌ចំពោះព្រះមហាក្សត្រ ឲ្យទ្រង់ពិចារណាឃើញតាមពិតក្នុងព្រះត្រៃ - លក្ខណញ្ញាណ មិនឲ្យព្រះអង្គធ្វេសប្រហែសក្នុងកុសលធម៌ទាំងពួង ។

ព្រះបាទ **ចិត្តរាជ** *ព្រះអង្គមានព្រះញាតិវង្ស ១៤ អង្គ ជាព្រះញាតិខាងព្រះមាតា - បិតា ជា* **បាបជន** *មានយោបល់មិនប្រពៃ ព្រះអង្គតាំងទុកក្នុងឋានន្តរសក្តិទីឃុនគ្រប់រូប គឺ ៖*

១. **ឃុនមោហោ** (១) *ជាអ្នកនាំព្រះរាជាឲ្យវង្វេង ;*

២. **ឃុនអហិរិកំ** *ជាអ្នកនាំព្រះរាជាមិនឲ្យខ្មាសបាប;*

៣. **ឃុនអនោត្តប្បំ** *ជាអ្នកនាំព្រះរាជាមិនឲ្យខ្លាចបាប ;*

---

(១) ចេតសិកទាំង ១៤ នេះក្នុងអភិធម្មត្ថសង្គហៈហៅថា អកុសលចេតសិក ។

៤. **យុនឧទ្ធច្ច** ជាអ្នកនាំព្រះរាជាឲ្យរាយមាយ ;

៥. **យុនលោភោ** ជាអ្នកនាំព្រះរាជាឲ្យលោភ ;

៦. **យុនទិដ្ឋិ** ជាអ្នកនាំព្រះរាជាឲ្យយល់ខុស ;

៧. **យុនមានោ** ជាអ្នកនាំព្រះរាជាឲ្យប្រកាន់ព្រះអង្គ ;

៨. **យុនទោសោ** ជាអ្នកនាំព្រះរាជាឲ្យប្រទូស្តគេ ;

៩. **យុនឥស្សា** ជាអ្នកនាំព្រះរាជាឲ្យប្រណែនគេ ;

១០. **យុនមច្ឆរិយំ** ជាអ្នកនាំព្រះរាជាឲ្យកំណាញ់ ;

១១. **យុនកុក្កុច្ចំ** ជាអ្នកនាំព្រះរាជាឲ្យអន្ទះអន្ទែង ;

១២. **យុនថីនំ** ជាអ្នកនាំព្រះរាជាឲ្យរួញរា ;

១៣. **យុនមិទ្ធំ** ជាអ្នកនាំព្រះរាជាឲ្យងុយដេក ;

១៤. **យុនវិចិកិច្ឆា** ជាអ្នកនាំព្រះរាជាឲ្យសង្ស័យ ។

ព្រះញាតិវង្សទាំង ១៤ អង្គនេះ ជាអ្នកទុកព្រះទ័យព្រះបាទ **ចិត្តរាជ** យ៉ាងជិតស្និទ្ធ ព្រះអង្គតែងទ្រង់ប្រោសប្រាណឲ្យចូលជិតគាល់បម្រើជានិច្ចកាល ពុំដែលខានពេលណាមួយឡើយ ។

ព្រះរាជា **ចិត្តរាជ** ព្រះអង្គមានអគ្គសេនា ១៩ នាក់ជា

វរជនមានយោបល់ល្អ ព្រះអង្គតាំងទុកក្នុងឋានន្តរសក្តិទីឧកញ៉ាគ្រប់រូប គឺ ៖

១. **ឧកញ៉ាសទ្ធា**[១] ជាអ្នកនាំព្រះរាជាឲ្យជឿកម្មផល ;

២. **ឧកញ៉ាសតិ** ជាអ្នកនាំព្រះរាជាឲ្យមានព្រះស្មារតី ;

៣. **ឧកញ៉ាហិរិ** ជាអ្នកនាំព្រះរាជាឲ្យខ្មាសបាប ;

៤. **ឧកញ៉ាឱត្តប្បំ** ជាអ្នកនាំព្រះរាជាឲ្យខ្លាចបាប ;

៥. **ឧកញ៉ាអលោភោ** ជាអ្នកនាំព្រះរាជាមិនឲ្យលោភ ;

៦. **ឧកញ៉ាអទោសោ** ជាអ្នកនាំព្រះរាជាមិនឲ្យប្រទូស្តគេ ;

៧. **ឧកញ៉ាតត្រមជ្ឈត្តតា** ជាអ្នកនាំព្រះរាជាឲ្យមានព្រះទ័យជាកណ្តាល ;

៨. **ឧកញ៉ាកាយបស្សទ្ធិ** ជាអ្នកនាំព្រះរាជាឲ្យមានព្រះនាមកាយរម្ងាប់ ;

---

(១) ចេតសិកទាំង ១៩ នេះក្នុងអភិធម្មត្ថសង្គហៈ ហៅថាសោភណសាធារណចេតសិក ។

៩. **ឧកញ៉ាចិត្តបស្សទ្ធិ** ជាអ្នកនាំព្រះរាជាឲ្យមានព្រះទ័យរម្ងាប់ ;

១០. **ឧកញ៉ាកាយលហុតោ** ជាអ្នកនាំព្រះរាជាឲ្យមានព្រះនាមកាយស្រាល ;

១១. **ឧកញ៉ាចិត្តលហុតា** ជាអ្នកនាំព្រះរាជាឲ្យមានព្រះទ័យស្រាល ;

១២. **ឧកញ៉ាកាយមុទិតា** ជាអ្នកនាំព្រះរាជាឲ្យមានព្រះនាមកាយទន់ភ្លន់ ;

១៣. **ឧកញ៉ាចិត្តមុទិតា** ជាអ្នកនាំព្រះរាជាឲ្យមានព្រះទ័យទន់ភ្លន់ ;

១៤. **ឧកញ៉ាកាយកម្មញ្ញតា** ជាអ្នកនាំព្រះរាជាឲ្យមានព្រះនាមកាយគួរដល់ការងារ ;

១៥. **ឧកញ៉ាចិត្តកម្មញ្ញតា** ជាអ្នកនាំព្រះរាជាឲ្យមានព្រះទ័យគួរដល់ការងារ ;

១៦. **ឧកញ៉ាកាយបាគុញ្ញតា** ជាអ្នកនាំព្រះរាជាឲ្យមានព្រះនាមកាយជំនាញ ;

១៧. **ឧកញ៉ាចិត្តបាគុញ្ញតា** ជាអ្នកនាំព្រះរាជាឲ្យមានព្រះទ័យជំនាញ ;

១៨. **ឧកញ៉ាភាយុជុកតា** ជាអ្នកនាំព្រះរាជាឲ្យមានព្រះនាមកាយត្រង់ ;

១៩. **ឧកញ៉ាចិត្តជុកតា** ជាអ្នកនាំព្រះរាជាឲ្យមានព្រះទ័យត្រង់ ។

អគ្គសេនាទាំង ១៩ នាក់នេះ ជាទីទុកព្រះទ័យព្រះរាជា **ចិត្តរាជ** ព្រះអង្គទ្រង់តាំងទុកជាឧត្តមក្រុមប្រឹក្សាសម្រាប់ជំនុំការរាជការ ផែនទឹកផែនដីនៃ **នគរភាយ** តាំងព្រះនេត្រព្រះកាណ៌ព្រះអង្គ ។

ព្រះរាជា **ចិត្តរាជ** ព្រះអង្គគ្រប់គ្រងរាជសម្បត្តិ ជាសម្បូណ៌ាផ្ទាសិទ្ធិរាជ មានព្រះរាជអំណាចដ៏សម្បូណ៌មហិមាជាសុខសប្បាយក្នុងកាយប្រទេស ល្បីឮសុសសាយទូទៅដល់ប្រទេសនានា ។

ឯកោ រាជា មច្ឆុ នាម មហិទ្ធិកោ អហោសិ

សាធុសប្បុរសទាំងឡាយ !

ក្នុងទីមិនឆ្ងាយពី **នគរភាយ** *នោះ មានព្រះរាជាមួយព្រះអង្គទៀតព្រះនាមព្រះបាទ* **មច្ឆុរាជ** *ជាព្រះរាជាដ៏មានមហិទ្ធិឫទ្ធិ មានសន្តានអាក្រក់ តែងត្រាច់ទៅគ្របសង្កត់សព្វសត្វក្នុងត្រៃភព តាំងពីមនុស្សលោកដល់ព្រហ្មលោកឲ្យឋិតនៅក្នុងកណ្ដាប់ព្រះហស្តនៃព្រះអង្គ , ស្ដេចមានចតុរង្គសេនា ៤ កងពលធំ សុទ្ធតែជាមេទ័ពដ៏មានប្រតិពលក្នុងកលោបាយនិងយុទ្ធពិធីគ្រប់ចំពូក មានឥទ្ធិឫទ្ធិបេស្កាមហិមាអាចផ្ចាញ់បច្ចាមិត្រគ្រប់ទិសានុទិសឲ្យបរាជ័យ ឥតបីមាននរណាមួយក្នុងត្រៃលោកតស៊ូបានឡើយ ។*

ចតុរង្គសេនា ៤ កងពលធំនោះ មានមេទ័ព ៤ នាក់គឺ ៖

១. **នាយជាតិ** *ជាមេទ័ពមានសមត្ថភាពខាងស្ថាបនាវត្ថុធាតុផ្សេង ៗ ដែលមិនទាន់កើត ឲ្យកើតឡើង ;*

២. **នាយជរា** *ជាមេទ័ពមានសមត្ថភាពខាងធ្វើវត្ថុធាតុផ្សេង ៗ ដែលខ្លាំងបង្កើតឡើងហើយ ឲ្យទ្រុឌទ្រោមទៅ ;*

៣. **នាយព្យាធិ** ជាមេទ័ពមានសមត្ថភាពខាងធ្វើខ្មាំងដែលមានកម្លាំងរឹងប៉ឹង ឲ្យទុព្វលភាព ;

៤. **នាយមរណៈ** ជាមេទ័ពមានសមត្ថភាពខាងសម្លាប់ខ្មាំង គ្មានគេចរួចម្នាក់ ។

មេទ័ពម្នាក់ ៗ មានបរិវារច្រើន តែងចេញចូលគាល់បម្រើរក្សាការពារអង្គព្រះបាទ **មច្ចុរាជ** ជានិច្ចជាកាល, ព្រះបាទ **មច្ចុរាជ** តែងទ្រង់ប្រើទៅយាយីសម្លាប់ពួកខ្មាំងទាំងពួងក្នុងត្រៃលោក ។

កិត្តិស័ព្ទព្រះបាទ **ចិត្តរាជ** បានល្បីរន្ទឺព្សាយដល់ព្រះបាទ **មច្ចុរាជ** នោះថា មានព្រះនគរ ១ ឈ្មោះ **នគរភោយ** ជាស្រុកនិទុក្ខសុខសប្បាយក្រៃពេក, ព្រះរាជា ជាអគ្គប្រមុខ **នគរភោយ** នោះព្រះនាម ព្រះបាទ **ចិត្តរាជ** ជាបរមក្សត្រគ្រងសិរីសម្បត្តិសម្បូណ៌ដោយព្រះរាជអំណាចមហិមា ។

កាលដំណឹងនោះ ព្សាយទៅដល់ព្រះស្រោតានៃព្រះបាទ **មច្ចុរាជ** ៗ ក៏ទ្រង់វិតក្កយ៉ាងក្រៃលែង ខ្លាចក្រែងព្រះបាទ **ចិត្តរាជ** កន្ទង់វិស័យនៃព្រះអង្គ ទ្រង់មានព្រះរាជបំណងនឹងប្រើមេទ័ពទាំង ៤ កង ឲ្យទៅវាយដណ្ដើមយក

នគរភាយ *នោះ ឲ្យនៅក្រោមអំណាចព្រះអង្គមួយរំពេច, តែស្តេចទ្រង់ព្រះតម្រិះឃើញថា ៖*

"ព្រះបាទ **ចិត្តរាជ** *ជាមហាក្សត្រដ៏មានអានុភាពមហិមា មានសេនា ទាហាន នាហ្មឺន សព្វមុខមន្ត្រីកុះករបរិបូណ៌ក្រៃពេក , បើអាត្មាអញលើកកងទ័ពទៅកាច់យកភ្លាម ៗ ឃើញថាពុំងាយបានឡើយ , ណ្ហើយកុំដូច្នោះ ចាំអាត្មាអញប្រើចារទាហានទៅលលួងយកដោយកលោបាយវិញ គឺអាត្មាអញត្រូវបញ្ជូនមេទ័ពដ៏មានសមត្ថភាព ឲ្យទៅក្លែងធ្វើជាខ្ញុំបម្រើផ្ទាល់ព្រះបាទ* **ចិត្តរាជ** *ជាមុនសិន កាលបើចារទាហានអាត្មាអញទៅប្រតិបត្តិការបានសម្រេចហើយ សឹមអាត្មាអញឲ្យលើកកងទ័ពទៅវាយយកជាក្រោយ , បើធ្វើដូច្នេះ ប្រហែលជាបានងាយ" ។*

កាលព្រះបាទ **មច្ឆុរាជ** *ទ្រង់ព្រះតម្រិះឃើញឧបាយដូច្នេះ ក៏ទ្រង់ព្រះបញ្ជាឲ្យហៅមេទ័ពទី ១ ឈ្មោះ* **នាយជាតិ** *ចូលមកភ្លាម ។*

លុះនាយជាតិចូលមកគាល់, ស្តេចទ្រង់ត្រាស់ថា ៖

" នែ **នាយជាតិ** *! ចូរបាទទួលយកអាសាយើងក្នុងគ្រា*

ឥឡូវនេះ, ចូរបាឯងទៅកាន់ **នគរភោយ** ជាប្រញាប់, កាលទៅដល់ ចូរបាឯងទៅអែបអបធ្វើខ្លួនឲ្យជាទីជឿជិតស្និទ្ធស្នាលជាមួយនឹងសេវកាមាត្រ ព្រមទាំងមាតាបិតាវង្សាគ-ណាញាតិនៃព្រះបាទ **ចិត្តរាជ** , បើបាឯងបានជាទីស្និទ្ធស្នាលនឹងគេហើយ ចូរបាឯងចូលថ្វាយខ្លួនជាខ្ញុំ គាល់បម្រើគេជានិច្ច និងខំធ្វើរាជការគេឲ្យល្អ ឲ្យគេទុកចិត្តរាប់អានស្រឡាញ់បា ដើម្បីនឹងបានជាសេយ្យសឹកក្នុងស្រុកគេ, កាលធ្វើការបានសម្រេចហើយ ចូរបាឯងផ្ញើដំណឹងមកយើង" ។

លុះត្រាស់ដូច្នោះ ក៏ទ្រង់បញ្ជូន **នាយជាតិ** ឲ្យទៅកាន់ **នគរភោយ** ឯ **នាយជាតិ** កាលបានទទួលព្រះរាជឱង្ការហើយ ក៏នាំបរិវារធ្វើដំណើរឆ្ពោះទៅកាន់ **នគរភោយ** នោះតាមព្រះរាជបញ្ជា ។

លុះ **នាយជាតិ** បានទៅដល់កាលណា ក៏ចូលទៅធ្វើជាមិត្តស្និទ្ធស្នាល ជាមួយនឹងនាហ្មឺនសព្វមុខមន្ត្រី ដោយសេចក្ដីឆ្លៀវឆ្លាសរបស់ខ្លួន ហើយក៏ចូលទៅផ្គាប់ផ្គុនព្រះមាតា - បិតា អគ្គមហេសីនិងព្រះញាតិវង្ស នៃព្រះបាទ **ចិត្តរាជ** , កាលឃើញថា វរជនទាំងនោះ គេស្រឡាញ់

ពេញចិត្តអាណិតអាសូរខ្លួនហើយ ក៏ឲ្យគេនាំខ្លួនទៅថ្វាយព្រះមហាក្សត្រ ។ វរជនទាំងនោះ ក៏នាំ **នាយជាតិ** ទៅថ្វាយខ្លួនចំពោះព្រះបាទ **ចិត្តរាជ** ។

កាលបើមានករណីយប្លែកដូច្នេះ ព្រះបាទ **ចិត្តរាជ** ទ្រង់មានព្រះរាជឱង្ការឲ្យអញ្ជើញរាជគ្រូ **ទិតភ្នោ**, **ទិចារោ**, **អធិមោភ្នោ** ជាបុរោហិតទាំង ៣ រូប មកត្រាស់ប្រឹក្សាថា ៖

" លោកទាំងពួងយល់ឃើញដូចម្ដេចរឿងនេះ, គួរយើងទទួលយកជនបរទេសនេះទុកក្នុងស្រុកយើង ឬពុំគួរ ? " ។

ឯបុរោហិតទាំង ៣ រូបនោះ ហេតុតែជាអ្នកមិនឈ្លាសក្នុងកលោបាយផ្សេង ៗ ថែមទាំងជាអ្នកឡេះឡោះផង ឃើញអ្នកណាគេផ្គាប់ផ្គុនក៏ទន់ចិត្តទៅតាមគេ មិនគិតត្រិះរិះពិចារណារកហេតុផលឲ្យល្អិតល្អជាមុនឡើយ ។

កាលព្រះរាជាត្រាស់សួរដូច្នោះ បុរោហិតក៏ក្រាបបង្គំទូលភ្លាមថា ៖

" បពិត្រមហារាជ ដ៏ទ្រង់នូវព្រះរាជសម្ភារ ! បើមានជនបរទេសគេស្ម័គ្រចូលមកថ្វាយខ្លួន ជាខ្ញុំបម្រើក្រោមល្អងធូលីព្រះបាទព្រះអង្គ ដោយទ្រង់ឥតបង់ខាតអ្វីដូច្នេះ គួរ

ទ្រង់ទទួលយកចុះ” ។

ព្រះបាទ **ចិត្តរាជ** កាលបានទ្រង់ព្រះសណ្តាប់ដូច្នេះ ក៏ទ្រង់ព្រះរាជានុម័តិឲ្យជប់លៀង **នាយជាតិ** ហើយឲ្យគេនៅជាខ្ញុំរាជការតទៅ ។

នាយជាតិ បានឧស្សាហ៍ធ្វើការថ្វាយព្រះបាទ **ចិត្តរាជ** ហើយទ្រង់ព្រះរាជទានគ្រឹះស្ថានឲ្យ **នាយជាតិ** ព្រមទាំងបរិវារនៅជាសុខសប្បាយ ។

ចាប់ដើមពីនោះមក **នាយជាតិ** ព្រួតដៃជាមួយនឹងមេជាងឈ្មោះ **គណ្ឋា**, ដែលជាជាងធំនៅក្នុងនគរកាយនោះស្រាប់ នាំគ្នាឧស្សាហ៍កសាង **នគរភាយ** ត្រង់ណាដែលមិនទាន់ស្រេច ឲ្យសម្រេចដោយរហ័ស, ត្រង់ណាដែលសម្រេចហើយ ឲ្យចម្រើនឡើងសព្វទិវារាត្រីញុំាងព្រះបាទ **ចិត្តរាជ** ឲ្យទុកព្រះទ័យពន់ពេក ។

កាលបានឱកាសល្អ, **នាយជាតិ** ជាមេទ័ពទី ១ ក៏បញ្ជូនចុតហ្មាយទៅថ្វាយព្រះបាទ **មច្ចុរាជ** ថា ៖

សូមព្រះតេជៈតម្កល់លើត្បូង,

សូមព្រះរាជទានក្រាបបង្គំទូល ព្រះករុណាជាអម្ចាស់ជីវិតសូមទ្រង់ជ្រាបក្រោមល្អងធូលីព្រះបាទ ។

សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស !

ករណីដែលព្រះអង្គប្រើទូលបង្គំ ឲ្យទៅជាចារបុរសធ្វើការឯនគរកាយនោះ, ឥឡូវនេះ ទូលព្រះបង្គំធ្វើតាមព្រះរាជបញ្ជាបានសម្រេចគ្រប់ប្រការហើយ, សូមទ្រង់បញ្ជូនមេទ័ពទី២ ទៅទៀត ដើម្បីប្រតិបត្តិការថ្វាយល្អងធូលីព្រះបាទឲ្យឆាប់បានសម្រេចតទៅ ។

ហត្ថលេខា **នាយជាតិ**

ព្រះបាទ **មច្ចុរាជាធិរាជ** *កាលទ្រង់អានចុតហ្មាយនោះហើយក៏ទ្រង់ប្រើ* **នាយជរា** *ជាមេទ័ពទី ២ ឲ្យលើកទ័ពចេញទៅទៀត ដើម្បីឲ្យមេទ័ពនោះ ធ្វើ* **នគរភាយ** *ឲ្យទ្រុឌទ្រោម ហើយនឹងបញ្ជូនមេទ័ពធំ ៗ ដទៃទៀតទៅតាមក្រោយ ។*

នាយជរា *ទទួលព្រះរាជឱង្ការហើយ ក៏នាំបរិវារមកកាន់* **នគរភាយ** *ដោយសួស្តី, លុះដល់ហើយតម្រង់ទៅរក* **នាយជាតិ** *ជាពួករបស់ខ្លួនដែលមកនៅមុន ។* **នាយជាតិ** *ក៏ទទួល* **នាយជរា** *ទុកនៅជាមួយគ្នាក្នុង* **នគរភាយ** *នោះដោយសេរី ឥតបីឲ្យគេនាំទៅថ្វាយព្រះបាទ* **ចិត្តរាជ** *ដូចមុនឡើយ ។*

តាំងពីនោះមក **នាយជាតិ** *និង* **នាយជរា** *ក៏នាំបរិវាររៀងខ្លួនត្រាច់រុករានទន្ទ្រាន* **នគរភាយ** *គឺធ្វើរូបកាយយើង , គេគ្រប់គ្នាឲ្យចាស់គ្រាំគ្រា ១ ថ្ងៃបន្តិច ៗ តាមលំដាប់ ។*

ឯព្រះ **អនិច្ចំ** *ជាព្រះជីតុន កាលបានជ្រាបក៏ចូលទៅថ្វាយព្រះពររំឭកព្រះបាទ* **ចិត្តរាជ** *ថា ៖*

" បពិត្រមហារាជ ដ៏ទ្រង់នូវព្រះរាជសម្ភារ !

ឥឡូវនេះ ព្រះ **នគរភាយ** របស់ព្រះអង្គគ្រាំគ្រាហើយ មិនមាំមួនដូចមុនទេ ដោយ **មច្ចុរាជ** ឲ្យសត្រូវពីខាងក្រៅ ចូលមកបំផ្លាញ សូមព្រះអង្គគិតគូរឲ្យមែនទែន កុំបីធ្វេសប្រហែស” ។

កាលព្រះជីតុនរំឭកដូច្នោះ, ព្រះបាទ **ចិត្តរាជ** នឹងបានព្រឺខ្លាចសូម្បីតែប៉ុនចុងសក់ក៏ទេ ដោយវង្វេងតាមព្រះនាង **អវិជ្ជាទេវី** ជាព្រះអគ្គមហេសី ពុំមានឱកាសចេញទៅទតព្រះ **នគរភាយ** បានឡើយ ។

ព្រះ **អនិច្ចំ** ជាព្រះជីតុន កាលបានឃើញព្រះបាទ **ចិត្តរាជ** នៅព្រងើយដូច្នោះ ទើបចូលទៅថ្វាយព្រះពរតឿនម្តងទៀតថា ៖

“បពិត្រមហារាជ ដ៏ទ្រង់នូវព្រះការុញ្ញភាព[១] !

ហេតុដូចម្តេចបានជាព្រះអង្គគង់ស្ងៀមដូច្នេះ ? មិនសមគួរទេព្រះអង្គ ! ឥឡូវព្រះ **នគរភាយ** របស់ព្រះអង្គគ្រាំគ្រាហើយ សូមស្តេចយាងទៅទតខ្លះផង” ។

---

(១) ការុញ្ញភាព --ភាប បា. (ន.) (ការុញ្ញ + ភាវ) ភាពនៃចិត្តដែលមានករុណា, សេចក្តីអាណិតអាសូរ ។

លុះព្រះជីតុនដាស់តឿនដល់ពីរដង, ព្រះបាទ **ចិត្តរាជ** *ទ្រាំគង់ស្ងៀមពុំបាន ក៏ទ្រង់ស្តេចទៅទតបន្តិច ឃើញដូចពាក្យព្រះជីតុនរំឭកមែន , តែគង់នៅស្ងៀមទៅវិញ ពុំបានគិតដល់ព្រះនគរឡើយ ។ ទោសទាំងនេះមកតែពីទ្រង់វង្វេងដោយព្រះនាង* **អចិន្ថាទេវី** ។

កាល **នាយជាតិ** *និង* **នាយជរា** *ជាមេទ័ពទាំង ២ នាក់ឃើញអាការដូច្នោះ ក៏បញ្ជូនសារទៅថ្វាយព្រះបាទ* **មច្ឆរាជ** *ថា ៖*

សូមព្រះតេជៈតម្កល់លើត្បូង,

សូមព្រះរាជទានក្រាបបង្គំទូល ព្រះករុណាជាអម្ចាស់ជីវិតសូមទ្រង់ជ្រាបក្រោមល្អងធូលីព្រះបាទ ។

សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស !

ឥឡូវព្រះបាទ **ចិត្តរាជ** កំពុងប្រមាទ, សូមទ្រង់បញ្ជូនមេទ័ពទី ៣ ព្រមទាំងយោធាជាបរិវារទៅទៀតដើម្បីប្រតិបត្តិការឲ្យឆាប់ បានសម្រេចទាន់ព្រះរាជហឫទ័យតទៅ ។

ហត្ថលេខា **នាយជាតិ**, **នាយជរា**

លុះព្រះបាទ **មច្ឆុរាជ** *បានទ្រង់ជ្រាបព្រឹត្តិការណ៍នោះ ទើបទ្រង់ព្រះរាជបញ្ជាប្រើ* **នាយព្យាធិ** *ជាមេទ័ពកំណាចទី ៣ ព្រមទាំងបរិវារ ៩៦ នាក់ គឺ* **ឆន្នទុតិរោគ** *ឲ្យមកកាន់* **នគរភាយ** *។* **នាយព្យាធិ** *ព្រមទាំងបរិវារក៏នាំគ្នាទៅតាមព្រះរាជបញ្ជា , កាលទៅដល់ហើយ* **នាយព្យាធិ** *ព្រមទាំងបរិវារ ៩៦ នាក់បានញាំញីកំទេចនូវទ្វានគរ និងបន្ទាយតូចធំព្រមទាំងគ្រឿងប្រដាប់ផ្សេង ៗ ឲ្យរលំរលាយ បាក់បែកគ្រប់អន្លើ , អ្នកនគរកើតចលាចលរកចេញចូលពុំបាន ។ ទង្វើទាំងនេះ ដោយប្រាថ្នាតែចាប់យកព្រះបាទ* **ចិត្តរាជ** *មួយមុខប៉ុណ្ណោះ ។*

ឯព្រះ **ទុក្ខំ** *ជាព្រះជីតុន កាលបានឃើញក៏ចូលទៅថ្វាយព្រះពរព្រះបាទ* **ចិត្តរាជ** *ថា ៖*

" បពិត្រមហារាជ ដ៏ទ្រង់នូវព្រះតេជានុភាព !

ព្រះអង្គពុំទាន់ជ្រាបទេឬ ? ឥឡូវព្រះ **នគរភាយ** *នៃព្រះអង្គវិកលវិការហើយ ដោយ* **នាយជាតិ** *ជាមេទ័ពទី ១ ដែលចូលមកនៅមុនបង្អស់គេគប់គិតគំនិតជាមួយ* **នាយជរា** *ជាមេទ័ពទី ២ និង* **នាយព្យាធិ** *ជាមេទ័ពទី ៣ ព្រមទាំង* **ឆន្នទុតិរោគ** *៩៦ នាក់ជាបរិវារនាំគ្នាធ្វើឲ្យវឹកវរ, បើព្រះអង្គ*

ធ្វើព្រងើយកន្តើយ ព្រះ **នគរភោយ** *មុខជាអន្តរាយពុំខាន សូមទ្រង់ជ្រាប" ។*

ព្រះបាទ **ចិត្តរាជ** *បរមក្សត្រ កាលបានទ្រង់ព្រះសណ្តាប់ដូច្នោះក៏រសាប់រសល់ក្នុងព្រះទ័យក្រៃពេក ទ្រង់ស្តេចចេញទៅទតសព្វសព៌ាង្គព្រះ* **នគរភោយ** *, លុះឃើញច្បាស់ក៏ទ្រង់សោយទុក្ខវេទនា ទ្រង់ព្រះកន្សែងខ្សឹកខ្សួលជាខ្លាំង រកបុគ្គលណាមួយជួយយកអាសាកំចាត់* **ព្យាធិសេនា** *ជាខ្មាំងសត្រូវពុំបាន ដោយមហាជនទាំងពួងសឹងតែខ្លាចអំណាច* **ព្យាធិសេនា** *ទាំងអស់គ្នា ។*

លុះ **នាយជាតិ - ជរា - ព្យាធិ** *ជាមេទ័ពទាំង ៣ នាក់បានឃើញអាការដូច្នេះ ក៏បញ្ជូនសារទៅថ្វាយព្រះបាទ* **មច្ចុរាជ** *ថា ៖*

សូមព្រះតេជៈតម្កល់លើត្បូង,

សូមព្រះរាជទានក្រាបបង្គំទូល ព្រះករុណាជាអម្ចាស់ សូមទ្រង់ជ្រាបក្រោមល្អងធូលីព្រះបាទ ។

សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស !

ឥឡូវនេះព្រះបាទ **ចិត្តរាជ** ខ្សោយកម្លាំងណាស់ហើយ សូមទ្រង់បញ្ជូនមេទ័ពទី៤ ទៅទៀតជាប្រញាប់ដើម្បី ព្រួតគ្នាចាប់តួព្រះបាទ **ចិត្តរាជ** យកមកថ្វាយយ៉ាង រួសរាន់ ។

ហត្ថលេខា **នាយជាតិ**, **ជរា**, **ព្យាធិ**

កាលព្រះបាទ **មច្ចុរាជ** បានទ្រង់ជ្រាបប្រព្រឹត្តិហេតុនោះ ក៏ទ្រង់បញ្ជូនមេទ័ពទី ៤ ធំបំផុតឈ្មោះនាយ **មរណៈ** ដ៏មានអានុភាពមហិមាជាងមេទ័ពមុន ៗ អាចប្រាបប្រាមបច្ចាមិត្រគ្រប់ទិសតំបន់ឲ្យវិនាសអន្តរាយកណ្ដាលសមរភូមិ ។ សត្តនិករក្នុងត្រៃលោក សឹងកោតខ្លាចអំណាចមេទ័ពនេះណាស់ គ្រាន់តែឮឈ្មោះថា **មរណៈសេនា** មកជិតដល់ក៏សឹងតែនាំគ្នារត់ជ្រកយកតែអាយុរៀងខ្លួន, តែទោះបីអ្នកណារត់ទៅពួនក្នុងទីណា ៗ ក្ដី ក៏ពុំដែលរួចពីកណ្ដាប់ដៃនាយ **មរណៈ** នោះបានឡើយ ។

ឯមេទ័ពទី ៤ ឈ្មោះ នាយ **មរណៈ** កាលបានទទួលព្រះរាជបញ្ជាហើយ ក៏នាំបរិវារទៅកាន់ **នគរភោយ** លុះចូលទៅផ្សំគ្នានឹងមេទ័ពទាំង ៣ នាក់ដែលមកមុននោះហើយក៏រុករានទន្ទ្រានបុកបែនញាំញីបិទទ្វារទាំង ៩ នៃ **នគរភោយ** ឲ្យង៉ឹតជុំវិញ ហើយចូលទៅដេញចាប់តួអង្គព្រះបាទ **ចិត្តរាជ** បាន ព្រមទាំងនាហ្មឺនសព្វមុខមន្ត្រីនិងអាណាប្រជាជនទាំងពួងគ្មានសល់ម្នាក់ នាំចេញចាក **នគរភោយ** ។

ឯ **នគរភោយ** នោះ កាលបើពុំមានបុគ្គលណាមួយនៅ

ហើយក៏ទ្រុឌទ្រោមទៅ ។

នគរភោយ *គឺរាងកាយយើងគេទាំងពួង, ព្រះបាទ* **ចិត្តរាជ** *គឺចិត្តយើងគេទាំងពួង និមិត្តតែចិត្តពុំឋិតនៅក្នុងរាងកាយហើយ, រាងកាយក៏ពុំអាចទប់ទល់នៅបាន តែងដល់នូវសភាពជារាងកាយស្អុយរលួយជាធម្មតា ដោយប្រការដូច្នេះ ។*

សាធុសប្បុរសទាំងឡាយ !

កាលមេទ័ពទាំង ៤ នាក់ ព្រមទាំងបរិវារ ចាប់ព្រះបាទ **ចិត្តរាជ** *បានហើយក៏នាំទៅកាន់សំណាក់ព្រះបាទ* **មច្ចុរាជ** *។ ឯព្រះបាទ* **មច្ចុរាជ** *កាលឲ្យចាប់ព្រះបាទ* **ចិត្តរាជ** *បានមកហើយ នឹងយកទុកនៅជាខ្ញុំបម្រើក៏ទេ , ត្រឡប់ជាបណ្តេញទៅវិញថា " ចូរអ្នកឯងទៅតាមយថាកម្មខ្លួនចុះ ! "។*

លំដាប់ពីនោះ *ព្រះបាទ* **ចិត្តរាជ** *ក៏នាំបរិពារទៅរកទីលំនៅកសាង* **នគរភោយ** *ជាថ្មីដូចមុន ។*

ឯព្រះបាទ **មច្ចុរាជ** *ជាស្តេចកំបាប កាលបានជ្រាបថា*

ព្រះបាទ ***ចិត្តរាជ*** *កសាង* ***នគរភោយ*** *ជាថ្មី ក៏ទ្រង់ប្រើមេទ័ពទាំង ៤ ឲ្យទៅតាម បៀតបៀនចាប់តួអង្គព្រះបាទ* ***ចិត្តរាជ*** *ឲ្យព្រាត់ចាក* ***នគរភោយ*** *ថ្មីនោះទៀត , និមិត្តតែព្រះបាទ* ***ចិត្តរាជ*** *កសាង* ***នគរភោយ*** *វេលាណា ក៏ធ្វើឲ្យអន្តរាយវេលានោះរាល់គ្រា ពុំដែលខានម្តងណាឡើយ ។*

ព្រះបាទ ***ចិត្តរាជ*** *ក៏ទ្រង់សោយទុក្ខវេទនាគ្មានស្រាកស្រាន្ត ។*

គ្រាមួយ ជាវេលាមានជោគវាសនាល្អ , ព្រះបាទ ***ចិត្តរាជ*** *ក៏ទ្រង់ព្រះតម្រិះថា ៖ " អាត្មាអញធ្វើម្តេចនឹងបានរួចពីកណ្តាប់ដៃនៃ* ***មច្ចុរាជ*** *នេះបានអេះ ? ឱហ្ន៎ ! អាត្មាអញនឹងឲ្យទៅអារាធនាព្រះភិក្ខុជាព្រះជីតុន និងឥសីចូលមកប្រឹក្សាគ្នា ក្រែងរកឃើញឧបាយយ៉ាងណាខ្លះ ? " ។ លុះទ្រង់ព្រះតម្រិះហើយ ក៏ទ្រង់ព្រះបញ្ជាប្រើមហាតលិក ២ នាក់គឺ ហ្មឺន* ***ចេតនា*** *ជាមហាតលិកស្តាំ , ហ្មឺន* ***មនសិការ*** *ជាមហាតលិកឆ្វេងថា ៖*

" នែបាទាំងឡាយ ! ចូរបាយកអាសាយើងទៅអារាធ-នាព្រះជីតុនទាំង ៣ រូប គឺព្រះ ***អនិច្ចំ*** *,* ***ទុក្ខំ*** *,* ***អនត្តា*** *និង*

ព្រះឥសីទាំង ៣ រូបគឺ ព្រះ **ចីតិ** , **ឆន្ទោ** , **ទីរិយោ** នូវបុរោហិតទាំង ៣ រូបគឺ ព្រះរាជគ្រូ **ទិតភ្នោ** , **ទិចារោ** , **អធិមោក្ខោ** ហើយនិងអគ្គសេនាទាំង ១៩ នាក់ មានឧកញ៉ា **សទ្ធា** ជាដើម ឲ្យមកកាន់សំណាក់យើងក្នុងខណៈនេះ" ។

មហាតលិកទាំងពីរនាក់ ក៏ម្ទីម្ទាទៅរកវរស្រមណ៍ និង វរជនទាំងនោះតាមព្រះរាជបញ្ជា ។ វរស្រមណ៍ និង វរជនទាំងនោះ ក៏នាំគ្នាទៅកាន់ព្រះរាជសំណាក់តាមសេចក្ដីអារាធនា អញ្ជើញ , លុះទៅដល់ព្រះបាទ **ចិត្តរាជ** ត្រាស់ប្រឹក្សាការផែនដី ថា ៖

" បពិត្រលោកអ្នកនិរទុក្ខ[១] ទាំងឡាយ !

ខ្ញុំសូមប្រឹក្សានឹងលោក សូមលោកជួយរកឧបាយដើម្បីឲ្យខ្ញុំរួចចាកកណ្ដាប់ដៃនៃ **មច្ចុរាជ** " ។

ព្រះជីតុន ព្រមទាំងវរជនទាំងពួងដែលបានជួបជុំក្នុងមហាសន្និបាតនោះ ថ្វាយព្រះពរឡើងព្រមគ្នាថា ៖

---

(១) និរទុក្ខ សំ.; បា. (គុ.) (និទ៌ុះខ; និទ្ទុក្ខ) ដែលឥតទុក្ខ, ឥតព្រួយ ។ សរសេរក្លាយជា នេរទុក្ខ ក៏មាន ។ និទ៌ុក្ខ

" បពិត្រព្រះសម្មតិទេវរាជ !

ការប្រឹក្សាគ្រានេះជាការធំដុំណាស់ , ការនេះដែលនឹងសម្រេចដាច់ខាតទៅបាន លុះតែបានសម្តេចព្រះមហាសង្ឃ-រាជទាំង ២ ព្រះអង្គ គឺព្រះ **សមាធិន្ទ្រិយ** និងព្រះ **បញ្ញិន្ទ្រិយ** មកជាទីប្រឹក្សាផង , សូមព្រះអង្គឲ្យទៅអារាធនាសម្តេចមក " ។

ព្រះបាទ **ចិត្តរាជ** បានទ្រង់ព្រះសណ្តាប់ទីប្រជុំ ក៏ទ្រង់ត្រាស់ប្រើហ្មឺន **ឯកគ្គតា** ជាមហាតលិកដ៏មានចិត្តស្លូតត្រង់ថា ៖

" នែហ្មឺន **ឯកគ្គតា** ! ចូរបាទៅអារាធនាសម្តេចព្រះមហាសង្ឃរាជទាំង ២ ព្រះអង្គមកជាប្រញាប់ " ។

ហ្មឺន **ឯកគ្គតា** ក៏នាំព្រះរាជឱង្ការទៅថ្វៃងទូលសម្តេចព្រះមហាសង្ឃរាជទាំង ២ ថា ៖

" បពិត្រសម្តេចដ៏ទ្រង់នូវសីលធម៌បរិសុទ្ធ !

ព្រះបាទ **ចិត្តរាជ** ត្រាស់ប្រើទូលបង្គំជាខ្ញុំឲ្យមកអារាធ-នាសម្តេចទាំង ២ ព្រះអង្គ ចូលទៅកាន់ព្រះរាជនិវេសន៍ក្នុងខណៈនេះ " ។

សម្ដេចព្រះមហាសង្ឃរាជទាំង ២ ព្រះអង្គ កាលបានទទួលនិមន្តហើយ ក៏ទ្រង់ស្លៀកស្បង់គ្រងចីពរស្ពាយបាត្រទ្រង់យាត្រាទៅតាមមាគ៌ាទាំង ៤ ជា **លោកុត្តរមាគ៌ា** *តាមលំដាប់គឺ* **សោតៈ** , **សកទាគា** , **អនាគា** , **អរហត្ត** *ដែលជាមាគ៌ាអាចនាំព្រះបាទ* **ចិត្តរាជ** *ចេញផុតពីកណ្ដាប់ដៃនៃ* **មច្ចុរាជ** *ដោយសួស្ដីបាន ។*

លុះសម្ដេចព្រះមហាសង្ឃរាជទាំង ២ ព្រះអង្គនិមន្តដោយផ្លូវធំចូលទៅកាន់ព្រះរាជសំណាក់ គង់លើអាសនៈដ៏សមគួរហើយព្រះបាទ **ចិត្តរាជ** *ក៏នមស្ការបូជាគោរពហើយត្រាស់ពិតថេរដីកាថា ៖*

" បពិត្រសម្ដេចទាំង ២ ព្រះអង្គ !

ញោមមានសេចក្ដីអផ្សុកខ្លាំងណាស់ បានជាឲ្យអារាធនាសម្ដេចជាអម្ចាស់មក ដើម្បីទ្រង់ជួយដោះទុក្ខញោមក្នុងគ្រាឥឡូវនេះ ដ្បិត **មច្ចុរាជ** *ចេះតែមកបៀតបៀនញោម ដោយគេប្រើមេទ័ពធំទាំង ៤ ព្រមទាំងបរិវារឲ្យមកធ្វើបាបញោម គ្រប់ពេលដែលញោមសាង* **នគរភាយ** *ពុំដែលខានពេលណា ប្រាថ្នាឲ្យញោមនៅក្នុងអំណាចគេ ,*

បពិត្រសម្ដេចដ៏ចម្រើន ! ធ្វើដូចម្ដេចហ្ន៎ឲ្យញោមបានរួចអំពីកណ្ដាប់ដៃសត្រូវនេះបាន ?" ។

សម្ដេចព្រះមហាសង្ឃរាជទាំង ២ ព្រះអង្គគឺព្រះ **សមាធិន្ទ្រិយ** *និងព្រះ* **បញ្ញិន្ទ្រិយ** *លុះបានស្ដាប់ព្រះរាជឱង្ការហើយ ក៏ប្រឹក្សាជាមួយនឹងព្រះជីតុនទាំង ៣ រូបគឺ ព្រះ* **អនិច្ចំ** , **ទុក្ខំ** , **អនត្តា** *និងព្រះឥសីទាំង ៣រូបគឺ ព្រះ* **បីតិ** , **ឆន្ទោ** , **វីរិយោ** *។*

ខ្សែសេចក្ដីថា កាល **សមាធិ** *និង* **បញ្ញា** *កើតឡើងក្នុងចិត្ត ទើបគិតឃើញ* **ព្រះត្រៃលក្ខណ៍** , *កាល* **ព្រះត្រៃលក្ខណ៍ញ្ញាណ** *កើតមានឡើង តែងមាន* **បីតិ** *(អំណរ) ជ្រួតជ្រាបទូទៅក្នុងកុសលធម៌ទាំងពួង , មាន* **ឆន្ទៈ** *(ស្រឡាញ់) កុសល កាត់* **អកុសល** *បោលបង់មិនត្រេកអរ និងមាន* **វីរិយៈ** *(ព្យាយាម) ប្រាថ្នាឲ្យផុតចាកសង្សារវដ្ដ ។*

សម្ដេចព្រះមហាសង្ឃរាជក៏ប្រឹក្សានឹងបុរោហិត ៣ រូបគឺ រាជគ្រូ **វិតក្កោ** , **វិចារោ** , **អធិមោក្ខោ** *តទៅទៀតថា ៖ " លោកណាយល់យ៉ាងណាខ្លះ ?" ។ រាជគ្រូទាំង ៣ រូបនឹករំពឹងទៅក៏ឃើញទោសរបស់បុគ្គលជាអកុសល ហើយ*

ពិតថេរដីកាថា ៖ " ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំទាំងឡាយ យល់តាមសម្ដេចទាំងអស់ " ។

កាលបើដូច្នោះ សម្ដេចព្រះមហាសង្ឃរាជទាំង ២ ព្រះអង្គក៏ប្រឹក្សាសួរទៅឧកញ៉ា ពញា ព្រះហ្លួង ឃុន ហ្មឺន និងមហាតលិកទាំងពួង មានឧកញ៉ាសទ្ធាជាដើមថា ៖ " លោកទាំងអស់នេះ យល់ឃើញដូចម្ដេច ? " ។

វរជនទាំងនោះកាលប្រឹក្សាយល់ត្រូវគ្នា ក៏ពិតថេរដីកាថា ៖ " ទោសទាំងនេះ មកតែពីបាបជនទាំង ១៤ អង្គមានឃុន **មោហោ** ជាដើមជាព្រះញាតិវង្ស , ព្រះបាទ **មោហរាជ** ជាព្រះបិតា , ព្រះនាង **លោភទេវី** ជាព្រះមាតា និងព្រះនាង **អវិជ្ជាទេវី** ជាព្រះអគ្គមហេសី បានស្ម័គ្រយកមេទ័ពទាំង ៤ របស់ **មច្ចុរាជ** មាន **នាយជាតិ** ជាដើមឲ្យមកនៅក្នុង ព្រះ **នគរភាយ** បានជាគេនាំគ្នាធ្វើព្រះនគរនេះឲ្យអន្តរាយអស់ " ។

កាលទីប្រឹក្សាបានពិភាក្សាអស់កាលដ៏យូរ យល់ឃើញព្រមគ្នាហើយ ទើបយកសេចក្ដីក្រាបបង្គំទូលព្រះបាទ **ចិត្តរាជ** ថា ៖

" បពិត្រមហារាជ ដ៏ទ្រង់នូវព្រះរាជសម្ភារៈ !

ហេតុដែលនាំឲ្យខូចព្រះ **នគរភាយ** នេះ ទីប្រឹក្សាបាន ប្រឹក្សាឃើញមូលមតិគ្នាហើយថា មកពីព្រះអង្គទ្រង់ជឿ ពាក្យពួកបាបជនទាំង ១៤ អង្គ មានយុន **មោហោ** ជាដើម ជាព្រះញាតិព្រះអង្គ ជាសត្រូវក្នុងនាំសត្រូវក្រៅមកនៅក្នុង ព្រះនគរ បានជាព្រះនគរកើតអន្តរាយដូច្នេះ មួយទៀតមក ពីព្រះបាទ **មោហរាជ** ជាព្រះបិតា , ព្រះនាង **លោភទេវី** ជាព្រះមាតា និងព្រះនាង **អវិជ្ជាទេវី** ជាព្រះអគ្គមហេសី នៃព្រះអង្គ បានព្រមព្រៀងជាមួយនឹងព្រះញាតិទាំង ១៤ អង្គទទួលយកមេទ័ពព្រះបាទ **មច្ចុរាជ** ទុកក្នុងព្រះនគរ ទើប ពួកបច្ចាមិត្រគេនាំគ្នាធ្វើព្រះ **នគរភាយ** របស់ព្រះអង្គឲ្យ អន្តរាយដូច្នេះ , រឿងនេះបើព្រះអង្គជឿស្ដាប់យើងទាំងឡាយ ជាទីប្រឹក្សា សូមព្រះអង្គកំចាត់បង់ព្រះញាតិវង្សទាំង ១៤ អង្គ ព្រះមាតា - បិតា និងព្រះអគ្គមហេសីចេញ ទើប បច្ចាមិត្រលែងកើតទៀតបាន , ហើយយើងទាំងពួងនឹងនាំ ព្រះអង្គទៅកាន់នគរកែវជាអមតៈមហានគរ ជាទីបរមសុខ ប្រាសចាកទុក្ខផុតពីកណ្ដាប់ដៃនៃ **មច្ចុរាជ** តាមព្រះរាជ បំណងបាន " ។

កាលព្រះបាទ **ចិត្តរាជ** *បរមក្សត្រ បានទ្រង់ព្រះសណ្តាប់ហើយ , ដោយទ្រង់មានព្រះរាជបំណងចង់រួចពីកណ្តាប់ដៃនៃ* **មច្ចុរាជ** *ទ្រង់ក៏ធ្វើតាមពាក្យទីប្រឹក្សាទាំងពួងមានសម្តេចព្រះមហាសង្ឃរាជជាដើម ទើបតាំងមហាតលិកម្នាក់ឈ្មោះហ្មឺន* **ឯកគ្គតា** *និងអគ្គសេនាម្នាក់ឈ្មោះឧកញ៉ា* **ចិត្តុជុកតា** *ដែលមានចិត្តស្មោះត្រង់នឹងព្រះអង្គឲ្យជាចៅក្រមជំនុំជម្រះរឿងព្រះញាតិទាំង ១៤ អង្គ នូវព្រះមាតា-បិតា និងព្រះអគ្គមហេសី ព្រមគ្នានៅទីចំពោះព្រះភក្ត្រព្រះអង្គ ។*

ក្នុងសេចក្តីជំនុំជម្រះនោះ ចៅក្រមសួរថា ៖

" នៃព្រះបាទ **មោហរាជ** *! ព្រះនាង* **លោភទេវី** *! ព្រះនាង* **អវិជ្ជាទេវី** *! លោកទាំងអស់អង្គសុទ្ធតែជាព្រះមាតា-បិតា អគ្គមហេសីនៃព្រះរាជា , ទាំងឃុន ១៤ អង្គក៏សុទ្ធតែជាព្រះញាតិព្រះរាជាទាំងអស់ , ព្រះរាជាទ្រង់ប្រោសប្រាណ តាំងអស់លោកជានាហ្មឺនគ្រប់ ៗ គ្នា , ហេតុដូចម្តេចបានជាអស់លោកមិនគិតរក្សាព្រះអង្គដោយយុត្តិធម៌ បែរជាទៅក្រាបទូលណែនាំការមិនជាប្រយោជន៍ដល់ព្រះអង្គវិញ គឺនាំយកសត្រូវពីក្រៅឲ្យចូលមកនៅក្នុងព្រះនគរ ទាល់តែគេ*

ធ្វើបាបព្រះអង្គ ធ្វើព្រះនគរព្រះអង្គឲ្យខូចអស់ដូច្នេះ ?, នៃលោកទាំងអស់ ! ចូរលោកប្រាប់យើង ជាប្រញាប់ក្នុងពេលនេះ" ។

កាលនោះ ព្រះមាតាក្តី ព្រះបិតាក្តី ព្រះអគ្គមហេសីក្តី ព្រះញាតិទាំង ១៤ អង្គក្តី ពុំអាចឆ្លើយឲ្យការណ៍កែខ្លួនបានឡើយ សឹងតែសារភាពថា ៖ " យើងខ្ញុំទាំងពួងខុសមែន , មានទោសច្រើនមែន , តាមតែទ្រង់មេត្តាប្រោសដល់យើងខ្ញុំចុះ" ។

ព្រះ **ចិត្តរាជា** *កាលបានទ្រង់ព្រះសណ្តាប់ដូច្នោះ ទើបទ្រង់ព្រះរាជបញ្ជាប្រើឧកញ៉ា* **សទ្ធា** *, ជាអគ្គសេនាឲ្យតាំងទីកុណ្ឌ*[១] *ពិធីឡើង ។ គ្រានោះ ហេតុតែវាសនាបារមីព្រះបាទ* **ចិត្តរាជ** *ចាស់ក្លា និងដោយសារឫទ្ធិព្រះឥសីទាំង ៣ រូបគឺ ព្រះ* **បីតិ** *,* **ឆន្ទោ** *,* **វីរិយោ** *លោកសូត្រសែកព្រះវេទមន្តឡើង , ព្រះខាន់ជ័យស្រីទាំង ៣ ក៏កើតឡើងកណ្តាលទីកុណ្ឌពិធីនោះ , ទើបព្រះឥសីទាំងឡាយថ្វាយ*

---

(១) ពិធីដែលគេធ្វើដោយជីករណ្តៅជម្រៅ ១ ចង្អាម ៥ ផ្ទាប់ ដុតភ្លើងបូជាយញ្ញតាមលិទ្ធិព្រាហ្មណ៍ ។

ព្រះពរថា ៖

"កាលនេះ ជាកាលគួរ ដែលព្រះអង្គទ្រង់យាងចូលទៅកាន់ទីកុណ្ឌពិធីហើយ សូមព្រះអង្គទាញយកព្រះខាន់ជ័យស្រីទាំង ៣ អំពីទីកុណ្ឌពិធីនោះចុះ" ។

ព្រះបាទ **ចិត្តរាជ** ព្រះអង្គលូកព្រះហស្តទៅទាញយកព្រះខាន់ជ័យស្រីទាំង ៣ អំពីគំនរភ្លើងនៃកុណ្ឌពិធី សូម្បីនឹងបានក្តៅព្រះហស្តបន្តិចបន្តួចក៏ទេ ។

ឯព្រះខាន់ជ័យស្រីទាំង ៣ នោះឈ្មោះ ៖

១. **គទខ្គប្បហារ** មានដងប្រាក់ អាចញាំញីសត្រូវបានដោយអន្ទើ ៗ ;

២. **ទិក្ខម្ពនប្បហារ** មានដងមាស អាចសង្កត់សង្កិនសត្រូវដូចថ្មសង្កត់ស្មៅមិនឲ្យកម្រើកបាន ;

៣. **សមុច្ឆេទប្បហារ** មានដងវិចិត្រដោយកែវ ៧ប្រការ អាចប្រហារសិរសារាជសត្រូវទាំងឡាយឲ្យដាច់ដូចត្នោតកំបុតក ។

ព្រះបាទ **ចិត្តរាជា** ទ្រង់ចាប់ព្រះខាន់ជ័យស្រីទាំងនោះព្រះរាជទានទៅអគ្គសេនាឈ្មោះឧកញ៉ា **ចិត្តបស្សទ្ធិ** ដែល

មានចិត្តថ្លាដូចកែវឲ្យជារាជតំណាង ដោយទ្រង់ព្រះរាជបញ្ជាថា ៖ " ចូរអ្នកឯងសម្លាប់ព្រះបាទ **មោហរាជ** ជាបិតាយើងដែលនាំឲ្យយើងវង្វេង , ព្រះនាង **លោភទេវី** ជាមាតាយើងដែលនាំឲ្យយើងលោភឥតអៀនខ្មាស , ព្រះនាង **អវិជ្ជាទេវី** ជាអគ្គមហេសីយើងដែលនាំឲ្យយើងងងឹតមុខជ្រប់ទៅតាមវា , ហើយចូរអ្នកឯងសម្លាប់ពួកបាបជនទាំង ១៤ នាក់ ដែលជាព្រះញាតិវង្សយើង ដ្បិតអ្នកអស់នេះវាឲ្យសត្រូវខាងក្រៅចូលមកនៅក្នុងស្រុកយើង ឲ្យសត្រូវធ្វើខូចព្រះនគរយើង, យើងត្រូវតែសម្លាប់វាឲ្យអស់កុំឲ្យសល់ម្នាក់ " ។

ឯឧកញ៉ា **ចិត្តបស្សទ្ធិ** កាលទទួលព្រះរាជបញ្ជាហើយក៏ប្រហារជីវិតជនអំបាលនោះ គ្មានសល់ម្នាក់ ដោយព្រះខាន់ឈ្មោះ **សមុច្ឆេទប្បហារ** ។

អស់លោក-អ្នកអាន អ្នកស្តាប់រឿងនេះ សូមកុំយល់ថា ព្រះបាទ **ចិត្តរាជ** មានរូបជាមនុស្សប្រើគេឲ្យសម្លាប់មាតាបិតា . . . មានរូបជាមនុស្សនោះឡើយ , មិនមែនដូច្នោះទេ គឺ **ចិត្ត** សម្លាប់ **ចេតសិក** ដែលទុកដូចជាមាតាបិតា . . .

ដោយរឿងនេះ លោកលើកយកធម៌ជាធម្មាធិដ្ឋានមកតែង ជាបុគ្គលាធិដ្ឋាន ជាន័យប្រៀបធៀបដើម្បីឲ្យអ្នកមានប្រាជ្ញាតិចយល់បានងាយ ។ ឯព្រះបាទ **ចិត្តរាជ** *ក៏គឺដួងចិត្តយើងទាំងពួងទាំងឡាយ ,* **នគរកាយ** *ក៏គឺរូបកាយយើងគេទាំងពួងនេះឯង , ទាំងព្រះមាតាបិតាព្រះអគ្គមហេសី និងព្រះញាតិ ១៤ អង្គក៏សុទ្ធតែជាអកុសលចេតសិកទាំងអស់ ។*

អត្ថបទប្រៀបធៀប ដែលលោកលើកមកសម្ដែងនេះ ត្រូវគ្នានឹងអត្ថបទប្រៀបធៀប ដែលព្រះសម្ពុទ្ធទ្រង់សម្ដែងទុកក្នុងគម្ពីរខុទ្ទកនិកាយធម្មបទ ត្រង់បកិណ្ណកវគ្គថា ៖

មាតរំ បិតរំ ហន្ត្វា រាជានោ ទ្វេ ច ខត្តិយេ
រដ្ឋំ សានុចរំ ហន្ត្វា អនីឃោ យាតិ ព្រាហ្មណោ

បុគ្គលសម្លាប់តណ្ហាដូចមាតា , សម្លាប់អស្មិមានៈដូចបិតា , សម្លាប់សស្សតទិដ្ឋិ ឧច្ឆេទទិដ្ឋិទាំងពីរ ដែលដូចខត្តិយរាជពីរព្រះអង្គ និងសម្លាប់អាយតនៈដូចដែន ព្រមទាំងនន្ទិរាគដូចស្មៀន តែងបានជាព្រាហ្មណ៍ ឥតមានទុក្ខទៅព្រះនិព្វាន ។

កាលឧកញ៉ា **ចិត្តបស្សទ្ធិ** ប្រហារជីវិតជនទាំងនោះអស់ ហើយសម្តេចព្រះមហាសង្ឃរាជ ២ ព្រះអង្គ , ព្រះជីតុន ៣ រូប , ព្រះឥសី ៣ រូប , បុរោហិត ៣ រូប , មហាតលិក ៧ នាក់ និងអគ្គសេនា ១៩ នាក់ ក៏ប្រារព្ធនិងសូមយាង ព្រះបាទ **ចិត្តរាជ** ចេញចាក **នគរកាយ** ។

គ្រានោះសម្តេចព្រះមហាសង្ឃរាជថ្វាយព្រះពរថា ៖

" បពិត្រមហារាជ ដ៏ទ្រង់នូវព្រះបារមី !

សូមព្រះអង្គយាងចុះមក អាត្មាភាពទាំងឡាយនឹងនាំ ព្រះអង្គទៅកាន់ព្រះនគរកែវ ជាស្រុកព្រះអរិយបុគ្គល អាត្មាភាពជាមគ្គទ្ទេសក៏នឹងនាំផ្លូវព្រះអង្គ ទៅក្នុងកាលឥឡូវ នេះ " ។

ឯព្រះបាទ **ចិត្តរាជ** កាលបើសម្តេចព្រះមហាសង្ឃរាជ ទាំង ២ ព្រះអង្គគឺ ព្រះ **សមាធិន្ទ្រិយ** , ព្រះ **បញ្ញិន្ទ្រិយ** បានណែនាំ (ពោលគឺ **សមាធិ** និង **បញ្ញា** បានកើតក្នុងចិត្ត ក៏ពិចារណាឃើញនូវសភាវធម៌ទាំងពួងតាមពិត) ហើយ ទើបព្រះអង្គ ទ្រង់តាក់តែងព្រះកាយដោយគ្រឿងទិព្វរ័តន៍- ភូសា សែសយ សង្វារ សូរង កង ព្រះហ៊ូរាក់ស្នាប់ព្រះ

ខ្សែ ប្រកបទៅដោយកញ្ចង់ពិសេស ពោលគឺព្រះពោធិ - បក្ខិយធម៌ ៣៧ ប្រការគឺ **សតិប្បដ្ឋាន ៤** , **សម្មប្បធាន ៤** , **ឥទ្ធិបាទ ៤** , **ឥន្ទ្រិយ ៥** , **ពល ៥** , **ពោជ្ឈង្គ ៧** និង **អដ្ឋង្គិកមគ្គ ៨** ជាគ្រឿងអលង្ការដ៏ល្អ ៗ រុងរឿង ហើយទ្រង់ពាក់នូវព្រះទម្រង់គ្រប់ម្រាមព្រះហស្តទាំង ១០ ពោលគឺ **សិក្ខាបទ ១០** និងទ្រង់នូវព្រះមហាមកុដ ពោល គឺ **សិក្ខាបទ ២២៧** និងទ្រង់នូវក្រោះពេជ្រសម្រាប់ព្រះតេជានុភាពពោលគឺ ព្រហ្មវិហារធម៌ ៤ ប្រការគឺ **មេត្តា** , **ករុណា** , **មុទិតា** និង **ឧបេក្ខា** ហើយទ្រង់នូវព្រះខគ្គាវុធ ពោលគឺ **សមុច្ឆេទប្បហារ** ដែលអាចកាប់កាត់កំចាត់បង់សត្រូវទាំងពួង ពោលគឺ **អកុសល** ទាំងអស់បាន ។ លុះទ្រង់គ្រឿងអលង្ការស្រេចហើយ ទើបទ្រង់យាងឡើងប្រថាប់លើព្រះធម្មរថ ពោលគឺ **ព្រះសទ្ធម្ម ៨៤000 ព្រះធម្មក្ខន្ធ** ហើយក៏ទ្រង់និសីទនាការលើរតនបល្ល័ង្កជាព្រះទីនាំងដ៏ប្រកបដោយកែវ ៩ ប្រការគឺ **ព្រះនព្វលោកុត្តរធម៌ ៩** គឺ **មគ្គ ៤**, **ផល ៤** , **និព្វាន ១** ។ ឯធម្មរថនោះសឹងទឹមដោយសេះសន្ធវជាតិអាជានេយ្យ ៤ គឺ ព្រះចតុប្បារិសុទ្ធិសីល ទាំង ៤ គឺ **បាតិមោក្ខសំវរសីល**, **ឥន្ទ្រិយសំវរសីល**, **អាជីវបារិសុទ្ធិ-**

សីល និង **បច្ចយសន្និស្សិតសីល** ។ ធម្មអាជានេយ្យទាំង ៤ នេះ ក៏ទាញនូវព្រះធម្មរថឲ្យអណ្តែតត្រសែតឡើងលើនភាល័យ , ហើយព្រះបាទ **ចិត្តរាជ** បរមក្សត្រព្រះអង្គប្រកបដោយឥទ្ធិឫទ្ធិ ៤ ប្រការ ពោលគឺ **ឆន្ទិទ្ធិបាទ** (ឫទ្ធិសម្រេចដោយសេចក្តីប្រាថ្នា) , **វិរិយិទ្ធិបាទ** (ឫទ្ធិសម្រេចដោយសេចក្តីព្យាយាម) , **ចិត្តិទ្ធិបាទ** (ឫទ្ធិសម្រេចដោយចិត្ត) , វីមំសិទ្ធិបាទ (ឫទ្ធិសម្រេចដោយបញ្ញា) ហើយទ្រង់បានត្រាស់ដឹងនូវព្រះញាណទាំង ៤ ប្រការគឺ **បុព្វេនិវាស - ញ្ញាណ** , **ទេសានុជ្ញាណ** , **អនាវរណញ្ញាណ** និង **សព្វញ្ញុតញ្ញាណ** ។

វរជនទាំងឡាយ មានសម្តេចព្រះមហាសង្ឃរាជជាមគ្គុទេសក៏ បាននាំព្រះបាទ **ចិត្តរាជ** ទៅតាមមាគ៌ាទាំង ៤ គឺ **សោតៈ** , **សកទាគា** , **អនាគា** , **អរហត្ត** ជាផ្លូវលោកុត្តរៈរបស់ព្រះអរិយបុគ្គលទាំងពួងពីបុរាណ ។ ព្រះបាទ **ចិត្តរាជ** ក៏អណ្តែតត្រសែតលឿនលើវេហាស៍ កណ្តាលហ្វូងយោធាវេហ៍ពល បានទៅដល់ព្រះនគរកែវជាស្រុកក្សេម - ក្សាន្តប្រាសចាកទុក្ខ ពោលគឺអមតមហានគរនិព្វានជាឋានបរមសុខប្រសើរផុតពីកណ្តាប់ដៃនៃ **មច្ចុរាជ** គឺសេចក្តីស្លាប់

មច្ចុរាជ មិនអាចតាមបំផ្លាញព្រះអង្គដូចពីមុនបាន ដោយហេតុព្រះអង្គយាងចូលស៊ប់ទៅក្នុង **ព្រះនគរកែវ** គឺព្រះនិព្វានដ៏មានកំពែងកែវ ៧ [១] ជាន់ជិតជុំមាំមួនក្រៃពេក ជាព្រះនគរដ៏ប្រាសចាកទុក្ខទាំង ៤ កងគឺ **ជាតិទុក្ខ** , **ជរាទុក្ខ** , **ព្យាធិទុក្ខ** , **មរណទុក្ខ** ឥតជិតដល់យល់ឃើញឡើយ ។

ព្រះបាទ **ចិត្តរាជ** បរមក្សត្រ ព្រះអង្គបានគង់នៅជាបរមសុខក្នុងឋានព្រះនិព្វាន ដូចបានពណ៌នាមក ។

ធម្មកថានេះ ពណ៌នាតាមលំអានបរមត្ថធម៌ដែលព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធបរមសាស្តាទ្រង់សំដែងអំពី **កាយ** និង **ចិត្ត** ជាផ្លូវធម៌ធៀបផ្លូវលោក ដើម្បីពន្យល់សាធុជនដែលបានអានបានស្តាប់ ឲ្យយល់ច្បាស់នូវទោសនៃ **ជាតិ ជរា ព្យាធិ មរណៈ** ដែលនាំសត្វឲ្យហែលវិលវង់ប្វេងប្វុងនៅក្នុងសមុទ្រនៃវដ្តសង្សារ ។

(១) សត្តពោជ្ឈង្គទាំង ៧ គឺ **សតិសម្ពោជ្ឈង្គ** , **ធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គ** , **វីរិយសម្ពោជ្ឈង្គ** , **បីតិសម្ពោជ្ឈង្គ** , **បស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គ** , **សមាធិសម្ពោជ្ឈង្គ** , **ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ** ទុកជាកំពែងការពារ ។

សាធុជនដែលបានអានបានស្តាប់នូវស័ព្ទព្រះធម៌នេះ គប្បីក្តួចកត់កំណត់ចាំឲ្យជាក់ច្បាស់គ្រប់ន័យ , ន័យត្រង់ណាដែលធម្មកថានេះពោលសង្ខេប គឺគ្រាន់តែរាប់ឈ្មោះពុំបានប្រែ ពុំបានអធិប្បាយ ឬអធិប្បាយដោយខ្លី ៗ បើស្តាប់សេចក្តីពុំបាន គប្បីសាកសួរប្រឹក្សាដល់បណ្ឌិតបរមត្ថសាស្ត្រ ដែលឆ្លៀវឆ្លាសក្នុងបរមត្ថធម៌ឲ្យលោកពន្យល់តទៅ ។

សូមសេចក្តីសុខ សេចក្តីចម្រើន កើតមានដល់លោកអ្នកអាន អ្នកស្តាប់ទាំងឡាយ សព្វ ៗ កាល !

ចាប ពិន

*ចម្លងចប់នៅក្រុងម៉ុងរេអាល, ថ្ងៃទី២៨ ខែកុម្ភៈ ២០១១

ម៉ាត និរក្ស

សមាសភាពចូលរួម

១. ខ្សាសក មុិញ សាវ៉ាន

២. លោក វ៉ាត សុគន្ធ

៣. លោក វ៉ាត តារា (ទីទី)

៤. លោក វ៉ាត មុ៉ូលីវណ្ណា

៥. កញ្ញា វ៉ាត វារីយ៉ា

នាមពុទ្ធបរិស័ទ
មានសទ្ធាជ្រះថ្លាបានបរិច្ចាគបច្ច័យ
ដើម្បីបោះពុម្ពសៀវភៅជាធម្មទាន ៖

. *ព្រះភិក្ខុ* **ធឹង ធីម** (**ចន្ទត្ថេរ**) *ចៅអធិការវត្ត* **ធម្មិការាម**
. *ព្រះភិក្ខុ* **ហ៊ុន ឃួយ** *វត្ត* **ធម្មិការាម**
. *ព្រះភិក្ខុ* **ស៊ុំ ម៉ុនធៀម** (**សុវណ្ណត្ថេរោ**) *វត្ត* **ពុទ្ធសុទ្ធារាម**
. *ព្រះភិក្ខុ* **ពិន ហោ** (**ធម្មសារោ**)
. *ព្រះភិក្ខុ* **ប៉ាវ សែន** *វត្ត* **ពុទ្ធស្ថានខ្មែរម៉ុងរេអាល Anjou**
. *លោក* **កែវ សម៉នឈាង**
. *ពុទ្ធបរិស័ទ* **វង្ស តក្របូរីយ៍**
. *លោកយាយ* **ចាន ផាន់**
. *លោកយាយ* **ដាន យុតហ្វ**
. *លោកយាយ* **ត្វ ស៊ីវលន់**
. *លោកតា* **ម៉ុញ មឿន**
. *លោកយាយ* **ស៊ុត គិមហាន**
. *លោកយាយ* **នូ លឹម**
. *ឧបាសិកា* **ឡុត យឿម**
. *ឧបាសក* **ម៉ែន សារឿន** *និងឧបាសិកា* **ឡាំ ឈួម**
. *ឧបាសក* **ម៉ិញ សាវ៉ាន** *និងឧបាសិកា* **សិម ចាន់ធូរ៉ា**
. *ឧបាសិកា* **ម៉ៅ វេង**
. *ឧបាសក* **ផាន សុផុន** *និងឧបាសិកា* **ឈឿង យ៉ាវ**

. *លោក* **ផាន សុផៃរតន:**
. *លោកស្រី* **ផាន ម៉ារីសុរិយា**
. *ឧបាសក* **អ៊ូ សុផុន** *និងឧបាសិកា* **អ៊ូ សុខន**
. *ឧបាសក* **ហ៊ុន ហេង** *និងឧបាសិកា* **ឆាង រ៉ម**
. *ឧបាសិកា* **អោយ យាន** *ព្រមទាំងកូនចៅ*
. *ឧបាសិកា* **អ៊ុន យូឡេង**
. *អ្នកស្រី* **អ៊ុន យូសេង**
. *ឧបាសក* **ខាំផាន់ ម៉ាលីថៃ** *និងឧបាសិកា* **ម៉ា ថងអន**
. *ឧបាសិកា* **ទេព ឆុង**
. *ឧបាសិកា* **អ៊ាប គិមជា**
. *ឧបាសិកា* **ស៊ុយ ជាមួយ**
. *ឧបាសិកា* **អ៊ឹង ឆាយហ៊ុន**
. *ឧបាសិកា* **តែ ងឹងអ៊ី**
. *ឧបាសក* **អ៊ឹម កុសល** *និងឧបាសិកា* **តែ ងឹងលាភ**
. *ឧបាសក* **ខាយ ប៊ុនគីម** *និងឧបាសិកា* **ស សុខឆេង**
. *ឧបាសក* **ម៉ម លន់** *និងឧបាសិកា* **ផ្លែង ង៉ឿន**
. *ឧបាសក* **អ៊ឹម សាម៉ៃ** *និងឧបាសិកា* **ភួង ង៉ឿន**
. *ឧបាសក* **ផល់ ផាន់** *និងឧបាសិកា* **យូ ហ៊ី**
. *ឧបាសិកា* **ជា ឆាង**
. *ឧបាសិកា* **ជា ស្រីយុទ្ធថូ**
. *អ្នកស្រី* **មៀច ស៊ីថុល**
. *ឧបាសក* **ហ៊ុន លឹមហ៊ាង**

. *លោក* **សិម សារឿន** *និងអ្នកស្រី* **ចាន់ ដារី**

. *លោក* **ពេជ្រ សារឿម** *និងអ្នកស្រី* **សិម ចាន់ដារ៉ា**

. *លោក* **សិម សទ្ធា** *និងអ្នកស្រី* **ពេជ្រ រីលីន**

. *យុវជន* **សិម រតនា**

. *លោក* **តាយ យ៉ន** *និងអ្នកស្រី* **សិម ចាន់នី**

. *លោក* **យឹត សូណាត** *និងអ្នកស្រី* **ហ៊ុន ម៉ារ៉ានី**

. *លោក* **សិម វី** *និងអ្នកស្រី* **សិម ចិន្តា**

. *លោក* **ខៃ ឃុនហៃ** *និងអ្នកស្រី* **សិម ចាន់ធូរ៉ាណា**

. *យុវជន* **សិម រីឆា**

. *លោក* **សិម សុមេរ៉ា**

. *អ្នកស្រី* **ជា ពិសី**

. *កុមារ* **សិម ប៊ីលី**

. *កុមារ* **សិម លីណូ**

. *អ្នកស្រី* **សិម ទេវី**

. *អ្នកស្រី* **ស៊ុំ យ៉ាខ**

. *អ្នកស្រី* **ណាវ វ៉ាន់នី**

. *លោក* **ជួប បុរីវុទ្ធ** *និងអ្នកស្រី* **សួស ចាន់សីម៉ា**

. *លោក* **មួច សុធា** *និងអ្នកស្រី* **ខៃ៉ត ផាន់នី**

. *អ្នកស្រី* **តាយ តិរម្យ**

. *យុវនារី* **តាយ តាវី**

. *លោក* **លី វីមុត** *និងអ្នកស្រី* **សិម ចាន់ណារី**

. *លោក* **សួស ប៉ុណ្ណាវុធ** *និងអ្នកស្រី* **សិម វិច្ឆិកា**

. *កុមារ* **សិម ឡេអូ**

. *កុមារ* **សិម ប៊ីលីយ៉ាម**

. *លោក* **ចៅ សុខ** *និងអ្នកស្រី* **ឈឹម សុនី**

. *លោក* **ទូច សាន** *និងអ្នកស្រី* **ស៊ុយ សាម៉ុន**

. *លោក* **នុន ស្បៃ** *និងអ្នកស្រី* **នុន ណាន់ថា**

. *លោក* **លី សាម៉ន** *និងអ្នកស្រី* **ញឹក ស្រីភាព**

. *លោក* **អ៊ួង ហ៊ាង** *និងអ្នកស្រី* **ប៉ែន យិម**

. *លោក* **លី គាង** *និងអ្នកស្រី* **អ៊ុក គិមហ៊ាង**

. *លោក* **នូ ស៊ីយឿន** *និងអ្នកស្រី* **លី សុភី**

. *លោក* **ភិច នូភាន** *និងអ្នកស្រី* **សេម ស៊ីភាឆូក**

. *លោក* **អៀម រឿន** *និងអ្នកស្រី* **ភី រិម**

. *អ្នកស្រី* **ផាត់ សាវឡា**

. *លោក* **ផាត់ សុភឡិត** *និងអ្នកស្រី* **ឆៃ សុភិន**

. *លោក* **សក្តិ ផល្លា** *និងអ្នកស្រី* **ចាន់ សុម៉ាលី**

. *យុវជន* **ផល្លា ពិសិដ្ឋ**

. *លោក* **យន់ សាវុធ** *និងអ្នកស្រី* **ណាម នី**

. *អ្នកស្រី* **ហ៊ុន ហ៊ាង**

. *លោក* **ពិន ឃឹមខុន** *និងអ្នកស្រី* **ប៉្រេង ហួវ**

. *លោក* **ហេង ចាន់ថា** *និងអ្នកស្រី* **អ៊ុំ ភឿន**

. *លោក* **ឃុំ ម៉ែន**

. *អ្នកស្រី* **ភ្លឹម ហ៊ុត**

. *លោក* **ឃុំ មាន** *និងអ្នកស្រី* **សួន ស៊ីសុវណ្ណា**

. *លោក*	**ខួន**	**សុវណ្ណា** *និងអ្នកស្រី*		**ឃុំ**	**ហែម**
. *លោក*	**ហួត**	**គិមតាវ** *និងអ្នកស្រី*		**ភិវ**	**ស៊ីនួន**
. *លោក*	**ឱប**	**ច័ន្ថា**	*និងអ្នកស្រី*	**លៀម**	**សុភាព**
. *លោក*	**សេក**	**សារុន**			
. *លោក*	**នូ**	**សារឿន**			
. *លោក*	**ជួន**	**កែវ**	*និងអ្នកស្រី*	**ហង់**	**សំអឿន**
. *លោក*	**អែម**	**ណាវី**	*និងអ្នកស្រី*	**អាត**	**សំណាង**
. *លោក*	**អ៊ុំ**	**ហំ**	*និងអ្នកស្រី*	**ទិម**	**ណាវី**
. *លោក*	**ជី**	**ស៊ុនហេង** *និងអ្នកស្រី*		**អាង**	**ពៅ**
. *លោក*	**ជិន**	**ចាន់ដារ៉ា** *និងអ្នកស្រី*		**សេង**	**វ៉ាន់នី**
. *លោក*	**ខួន**	**សារុន**	*និងអ្នកស្រី*	**ហួ**	**ចាន់ណា**
. *លោក*	**ទិម**	**សៀប**	*និងអ្នកស្រី*	**អ៊ីម**	**វ៉ាន**
. *អ្នកស្រី*	**ខួច**	**ជីវសេង**			
. *អ្នកស្រី*	**លិម**	**មួយគិច**			
. *អ្នកស្រី*	**ហាន**	**គិម**			
. *លោក*	**គិម**	**ដេត**			
. *អ្នកស្រី*	**គិម**	**ហាន**			
. *យុវជន*	**ប្រាក់**	**ចាន់តារ៉ា**			
. *យុវនារី*	**ប្រាក់**	**ចាន់ដារី**			
. *អ្នកស្រី*	**វ៉ាន់**	**ហាន**			
. *អ្នកស្រី*	**គិន**	**សា**			
. *លោក*	**គិន**	**ណាង**			

. *លោក* **ភង កុសល**

. *អ្នកស្រី* **មួយ**

. *លោក* **ម៉ុញ្ញ វ៉ាន់ថា** *និងអ្នកស្រី* **ជីវ សុផាន់នី**

. *លោក* **ទឹន រតនៈ** *និងអ្នកស្រី* **ភេង សោភា**

. *លោក* **វ៉ាត តិរក្ស** *និងអ្នកស្រី* **មៀច វណ្ណា**

. *លោក* **វ៉ាត តារា** (**ធីធី**)

. *លោក* **វ៉ាត ម៉ូលីវណ្ណា**

. *កញ្ញា* **វ៉ាត វារីយ៉ា**

. *លោក* **វ៉ាត សុគន្ធ**

. *លោក* **ថាំង សុធា**

. *អ្នកស្រី* **សូហ្វី**

. *លោក* **ឱក សូវៀត** *និងអ្នកស្រី* **ទេព វណ្ណា**

. *លោក* **មាស ឧត្តរោ** *និងអ្នកស្រី* **ជិន ចន្ថា**

. *លោក* **អ៊ុក ចាប** *និងអ្នកស្រី* **ហ៊ុន ផលរ័ត្ន**

. *លោក* **ថាវរី**

. *លោក* **តូ ម៉េងហុង** *និងអ្នកស្រី* **ឱក គិមហ៊ាង**

. *យុវជន* **តូ គិតឡាយ**

. *យុវជន* **តូ គិតលី**

. *យុវជន* **តូ គិតអាឡិចសង់ឌ្រឹះ**

. *កញ្ញា* **តូ សុនដារីស**

. *លោក* **ចៅ ច៉ាន់**

. *អ្នកស្រី* **គុយ ឃួង**

. *យុវជន* **វាលសុន សខាយ**
. *កញ្ញា* **ផល់ សុខឌី**
. *លោក* **ជីវ សុខាល័យ** *និងអ្នកស្រី* **លៀម ស៊ីណាត**
. *លោក* **ថង បៃ** *និងអ្នកស្រី* **សាល្មួន ស៊ីសុវណ្ណា**
. *លោក* **យូ ផាឡែន** *និងអ្នកស្រី* **សិម លក្ខិណា**
. *អ្នកស្រី* **យឹម ច័ន្ទឌី**
. *លោក* **ស្ងួន ច័ន្ទវេហា**
. *លោក* **ប៊ុនច័ន្ទ ប្រហ្មដេរីក**
. *លោក* **ប៊ុនច័ន្ទ ស្ទីវិន**
. *លោក* **គិប វិបុល** *និងអ្នកស្រី* **ស៊ុំ សោភ័ណ្ឌា**
. *លោក* **ខ្វាន់ ប៊ុណ្ណា**
. *លោក* **ឡាំ ស្ទីស** *និងអ្នកស្រី* **គិប សិរីសោភា**
. *លោក* **ទេង ណាំ** *និងអ្នកស្រី* **សក់ សាន់នី**
. *លោក* **ផាន ប៊ិត** *និងអ្នកស្រី* **លឹម ហួវ**
. *លោក* **អ៊ុង ងួនវិសាល** *និងលោក* **អ៊ុង ងួនវិចត័រ**
. *លោក* **ឈឿង ឆាត** *និងអ្នកស្រី* **ផាន ដានី**
. *ឧបាសក* **ម៉ៅ សាន់** *និងឧបាសិកា* **ម៉ៀន ឈុំ**
. *អ្នកស្រី* **ឡាង ទេត**
. *ឧបាសិកា* **គង់ ញ៉ូ** *និងអ្នកស្រី* **ជុំ វ៉ានី**
. *ឧបាសក* **គង់ យុទ្ធ** *និងឧបាសិកា* **តោ ប៉ៀន**
. *លោក* **ថឹម រឹមរ៉ុម** *និងអ្នកស្រី* **ឱក ចន្ទក្រិស្នា**
. *លោក* **លិម ប៉ាង** *និងអ្នកស្រី* **លឿង ទូច**

. *លោក* **ប្រាង សន** *និងអ្នកស្រី* **ទួន សុធាណា**

. *ឧបាសិកា* **ត្រឹង វ៉ែន**

. *ឧបាសក* **ឡាវ លាងថេង**

. *ឧបាសិកា* **ចំណាន**

. *ឧបាសិកា* Son Josie

. *លោក* **តាន់ ប៊ុនតិក** *និងអ្នកស្រី* **តាន់ ថានី**

. *ឧបាសក* **ហ៊ុម ឆាន់** *និងឧបាសិកា* **សាមិត សូភ័ណា**

. *ឧបាសក* **អៀត ហ៊ុត**

. *លោក* **ប៉េង គ្រី** *និងអ្នកស្រី* **ប៊ុនលី**

. *ឧបាសិកា* **អ៊ឹង គង់មន្ថា**

. *ឧបាសិកា* **ណោត សារុន**

. *លោក* **អ៊ូច ទ៊ឹក** *និងអ្នកស្រី*

. *លោក* **លឹម ឆេងហ៊ិន** *និងអ្នកស្រី* **ឈឿង សុខចេង**

. *កញ្ញា* **ហ៊ី ស៊ីលវី**

. *កុមារ* **ហ៊ី ហាក់សៀន**

. *លោក* **ស៊ិទ្ធ សា៉រ៉ាក់** *និងអ្នកស្រី* **ឱត រ៉ុង**

. *លោក* **គី គីឡាំ** *និងអ្នកស្រី* **តាន វ៉ាន់នី**

. *ឧបាសិកា* **នី ហៀងឡាញ់**

. *លោក* **ភក់ គន** *និងអ្នកស្រី* **ប្រាង ប្រង**

*សូមពុទ្ធបរិស័ទដែលបានចូលរួមបោះពុម្ពសៀវភៅនេះ

បានសម្រេចនូវសម្មាទិដ្ឋិគ្រប់ៗជាតិ

និងបានឧបនិស្ស័យរួចផុតចាកទុក្ខទាំងពួង

កុំបីឃ្លៀងឃ្លាតឡើយ !

សូមអនុមោទនា !!!

ជូនពរព្រះពុទ្ធសាសនា

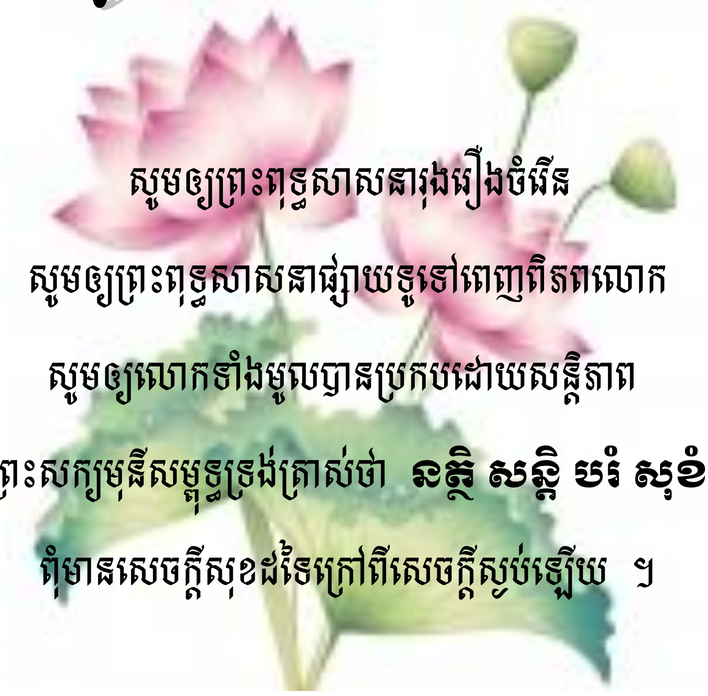

សូមឲ្យព្រះពុទ្ធសាសនារុងរឿងចំរើន

សូមឲ្យព្រះពុទ្ធសាសនាផ្សាយទូទៅពេញពិភពលោក

សូមឲ្យលោកទាំងមូលបានប្រកបដោយសន្តិភាព

ព្រះសក្យមុនីសម្ពុទ្ធទ្រង់ត្រាស់ថា **នត្ថិ សន្តិ បរំ សុខំ**

ពុំមានសេចក្តីសុខដទៃក្រៅពីសេចក្តីស្ងប់ឡើយ ។

" នគរកាយ " ដែលគ្រប់គ្រងដោយព្រះបាទ **ចិត្តរាជ** ដែលធ្លាប់តែមានសេចក្ដីសុខក្សេមក្សាន្ត ត្រូវបានព្រះបាទ **មច្ចុរាជ** ជានគរជិតខាង បញ្ជូនចារបុរសទាំង ៤ នាក់ (**នាយជាតិ** , **នាយជរា** , **នាយព្យាធិ** និង **នាយមរណៈ**) ម្ដងមួយ ៗ មកធ្វើវិច្ឆេទកម្ម , រុករានទន្ទ្រានឈ្លានពានក្នុងព្រះ **នគរកាយ** ព្រះអង្គម្ដងហើយម្ដងទៀតឥតឈប់ឥតឈរ . . .

តើព្រះបាទ **ចិត្តរាជ** នឹងត្រូវព្រឈមមុខ , រិះរកវិធីដោះស្រាយយ៉ាងណាហ្ន៎ . . . ដើម្បីឲ្យបានរួចអំពីកណ្ដាប់ដៃនៃសត្រូវដ៏កំណាចនេះបាន ? . .

គឺជាស្នាដៃរបស់លោក ឧត្តមប្រឹជាំ **ចាប ពិន** **និពន្ធបណ្ឌិត** បានរៀបរៀងតាមលំអានសាស្ត្រាស្លឹករឹត ដើម្បីជួយអប់រំបន្ទំនិស្ស័យដល់អ្នកសិក្សា អាន, មើល, ស្ដាប់ឆាប់ចូលចិត្តសេចក្ដីបាន ។

*ចម្លងតាមច្បាប់ដើមដោយខ្ញុំព្រះករុណា ខ្ញុំបាទ **ទ៉ាត តិរត្ន**

សម្រាប់ជាធម្មទាន